

# RAPORT ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GRUPY PGO

Sprawozdanie na temat informacji  
niefinansowych za rok 2017



## Spis treści

List Prezesa Zarządu PGO S.A. ....	3
O NAS.....	4
Grupa PGO.....	5
Akcjonariat PGO .....	8
Strategia PGO .....	9
WPŁYW EKONOMICZNY .....	14
Otoczenie.....	15
PGO – otoczenie. Wzajemne oddziaływanie .....	16
ZARZĄDZANIE .....	18
Zarządzanie.....	19
Innowacyjność.....	24
NASI INTERESARIUSZE .....	29
Nasi interesariusze .....	30
Znaczenie dialogu .....	32
Nasi klienci.....	33
Nasi dostawcy.....	36
łańcuch dostaw Grupy PGO .....	37
ŚRODOWISKO .....	39
Zasada przezorności .....	40
Wyniki środowiskowe.....	43
PRACOWNICY .....	46
Etyka w pracy.....	47
PGO jako pracodawca .....	50
DZIAŁANIA SPOŁECZNE.....	57
Kierunki działań społecznych.....	58
WSKAŹNIKI.....	66

# List Prezesa Zarządu PGO S.A.

---

Szanowni Państwo,

To co dziś nazywamy przyszłością, jutro stanie się naszą teraźniejszością. To ogromna satysfakcja być częścią zmieniającego się świata, kolejnego postępu technologicznego, który dokonuje się na naszych oczach. Pamiętajmy, że ostatnie lata to czas niezwykle istotnych wydarzeń z punktu widzenia Grupy PGO. Był to dla nas okres wyjątkowej pracy mającej na celu poprawę efektywności operacyjnej, rozwoju innowacyjnego, ale również skutecznie przeprowadzonych działań akwizycyjnych.



Patrząc w przyszłość nie sposób jednak zapomnieć o historii. Grupa PGO to bogactwo tradycji, wiedzy i doświadczenia. To rozwój społeczności, budowa lokalnych więzi, wrażliwość społeczna oraz etyczny biznes. Wiemy od lat, że rachunek ekonomiczny w dłuższej perspektywie nie może i nie powinien być jedynym kryterium oceny działań podejmowanych przez przedsiębiorców.

Misją PGO jest kształtowanie nowoczesnego przemysłu. Poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój chcemy wspierać naszych partnerów biznesowych i pracowników w osiągnięciu sukcesu. Nasze postępowanie opieramy o system wartości wspólny dla całej Grupy PGO i TDJ, mając świadomość, że wartości są fundamentem każdej organizacji. Na tych wartościach budujemy od lat nasze relacje z interesariuszami.

Oddając w Państwa ręce pierwszy „Raport zrównoważonego rozwoju Grupy PGO”, jestem przekonany, że odnajdziecie w nim potwierdzenie faktu, że od lat z determinacją stosujemy zasadę, iż firmę należy prowadzić tak, aby dbając o jej wzrost, na każdym kroku zachowywać właściwy balans w budowaniu korzyści i kształtowaniu relacji z otoczeniem.

Po raz pierwszy to, co dotychczas było nienazwanym elementem kultury organizacyjnej Spółek tworzących Grupę PGO, zostaje opisane i skwantyfikowane w raporcie. Dzięki temu mamy okazję zobaczyć, że wysiłek, jaki wkładamy w zrównoważony rozwój, powoduje widoczne i wymierne efekty także w obszarze niefinansowym, m.in.: w oddziaływaniu na pracowników i ich rodziny, na lokalne społeczności, interesariuszy czy wreszcie na środowisko.

Pamiętajmy, że bez względu na pełnioną rolę, wszyscy mamy wpływ na otaczający nas świat. Wszyscy możemy pomóc w kształtowaniu właściwych postaw.

Życzę Państwu inspirującej lektury.

A stylized, handwritten signature in black ink, appearing to read 'L. Petrus'.

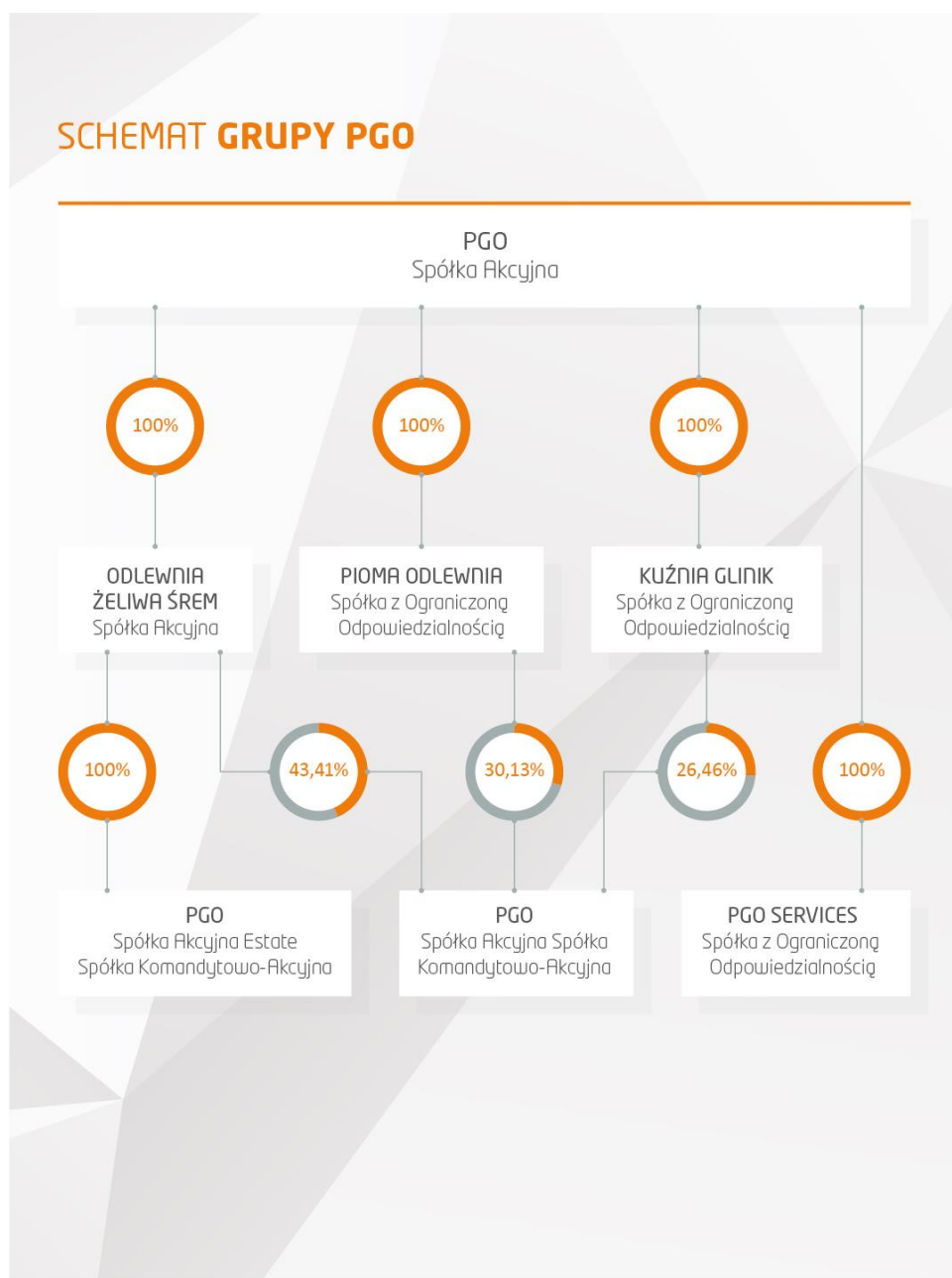
Łukasz Petrus  
Prezes Zarządu PGO S.A.



O NAS

# Grupa PGO

Przez Grupę PGO rozumiemy wszystkie spółki zależne, wobec których jednostką dominującą jest PGO S.A, przez Zarząd Grupy PGO rozumiemy Zarząd PGO S.A.



**PGO S.A.** jednostka dominująca [102-3] [102-4] [102-5]

PGO S.A. jako podmiot dominujący w Grupie prowadzi działalność holdingową oraz świadczy na rzecz spółek zależnych usługi zarządcze i administracyjne.

PGO S.A. jest podmiotem notowanym na GPW od 2011 roku.

#### **Lokalizacja siedziby**

ul. Armii Krajowej 41  
40-698 Katowice  
Polska

---

27.06.2017r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę w sprawie zmiany nazwy Spółki z dotychczasowej Polska Grupa Odlewnicza S.A. na PGO S.A.

#### **Odlewnia Żeliwa „ŚREM” S.A.**

Siedziba: Śrem, ul. Staszica 1

Przedmiot działalności: produkcja odlewów z żeliwa szarego, niskostopowego i sferoidalnego, obróbka metali i nakładanie powłok na metale, produkcja modeli odlewniczych, usługi laboratoryjne.

---

#### **PIOMA-ODLEWNIA Sp. z o.o.**

Siedziba: Piotrków Trybunalski, ul. Dmowskiego 38

Przedmiot działalności: odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, miedzi i stopów miedzi, obróbka metali, produkcja modeli odlewniczych, usługi laboratoryjne.

---

#### **PIOMA-ODLEWNIA Sp. z o.o. Oddział w Stalowej Woli**

Oddział spółki PIOMA-ODLEWNIA Sp. z o.o. działający pod firmą **PIOMA-ODLEWNIA Sp. z o.o. Oddział w Stalowej Woli** – zakład produkcyjny (odlewnia) zlokalizowany w Stalowej Woli.

Przedmiot działalności: odlewnictwo staliwa, odlewnictwo metali lekkich, odlewnictwo żeliwa, odlewnictwo miedzi i stopów miedzi, obróbka metali i nakładanie powłok na metale, produkcja konstrukcji metalowych i ich części.

---

#### **Kuźnia „GLINIK” Sp. z o.o.**

Siedziba: Gorlice, ul. Chopina 33A

Przedmiot działalności: doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, udzielanie kredytów. Spółka w Grupie Emitenta pełni rolę centrum finansowego, którego zadaniem jest udzielanie, w ramach posiadanych zasobów finansowych, pożyczek spółkom wchodzącym w skład Grupy.

---

### **PGO Spółka Akcyjna S.K.A.**

Siedziba: Katowice, ul. Armii Krajowej 41

Przedmiot działalności: wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi, dzierżawionymi lub na zlecenie, kupno i sprzedaż nieruchomości, działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, leasing finansowy, udzielanie kredytów, wynajem i dzierżawa.

---

### **PGO Spółka Akcyjna Estate S.K.A.**

Siedziba: Katowice, ul. Armii Krajowej 41

Przedmiot działalności: wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi, dzierżawionymi lub na zlecenie, kupno i sprzedaż nieruchomości, działalność holdingów finansowych, finansowa działalność usługowa, leasing finansowy, udzielanie kredytów, wynajem i dzierżawa.

---

### **PGO Services Sp. z o.o.**

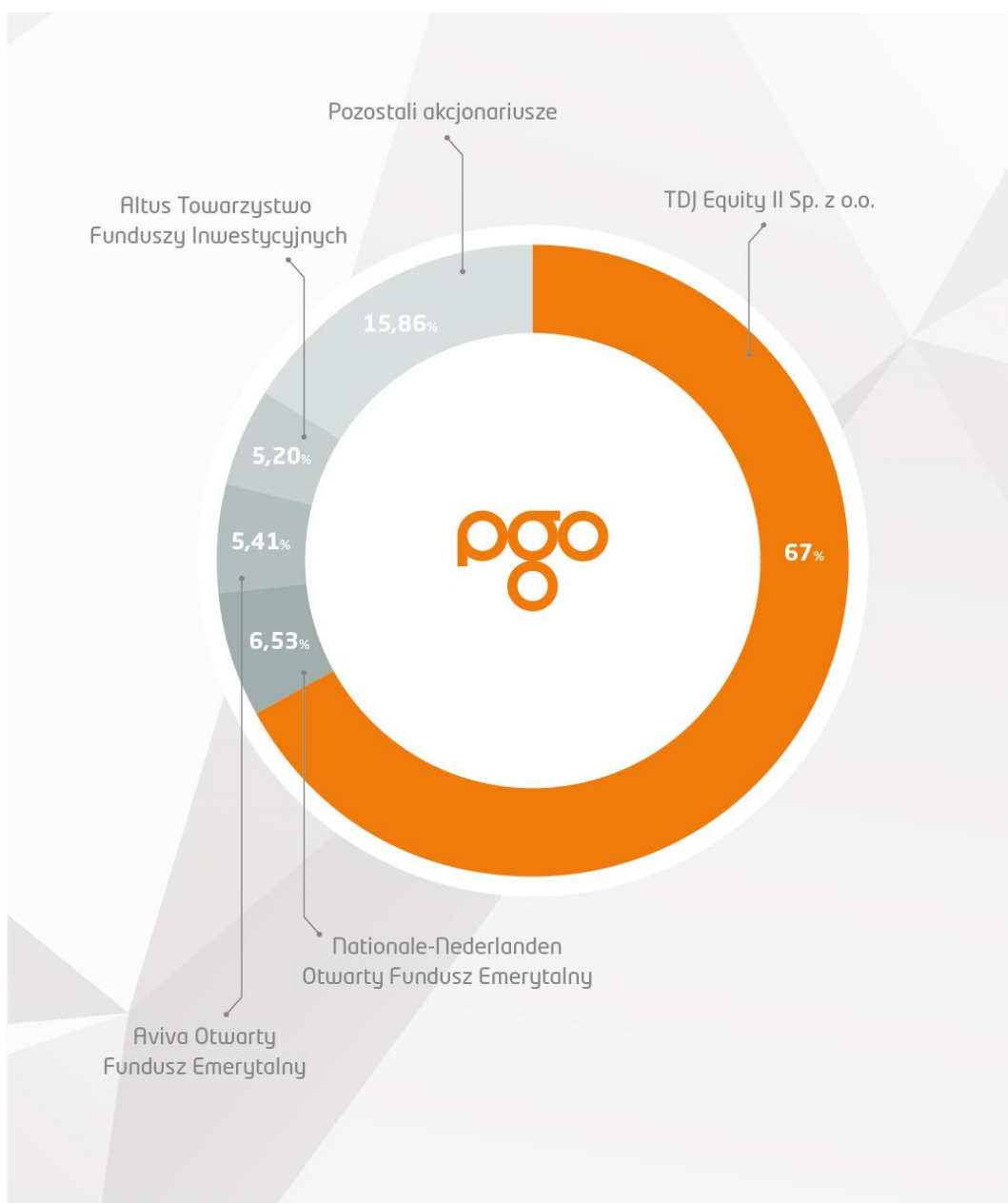
Siedziba: Katowice, ul. Armii Krajowej 41

Przedmiot działalności: produkcja konstrukcji metalowych i ich części, obróbka metali i nakładanie powłok na metale, obróbka mechaniczna elementów metalowych.



# Akcjonariat PGO

Struktura akcjonariatu PGO S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r., zgodnie z otrzymanymi przez Spółkę zawiadomieniami na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, przedstawia się następująco:





# Strategia PGO

---

W kwietniu 2017 roku, decyzją Zarządu przyjęta została **Strategia PGO na lata 2017-2020**. Wyznacza ona trzy główne obszary rozwoju – w zakresie kompetencji technologicznych, kompetencji pracowników oraz sprzedaży i marketingu. Strategia zakłada dalszy zrównoważony rozwój Grupy, przy pełniejszym wykorzystaniu jej potencjału. Wprowadza nowy model biznesowy, zbudowany w oparciu o strukturę macierzową, w ramach której będą funkcjonowały segmenty z daleko idącą specjalizacją. Taki model jest odpowiedzią na wymagania, przede wszystkim dużych, światowych koncernów, które oczekują jasnej i przejrzystej struktury organizacyjnej, zapewniającej dostawę jak najszerszej gamy produktów i usług w ramach jednej marki, przy jednoczesnym zachowaniu marek produktowych: Śrem Odlewnia, Pioma-Odlewnia, Kuźnia Glinik, Odlewnia Stalowa Wola, Fugo Odlew, które jako marki związane z lokalizacjami zakładów, będą wspierać markę PGO i segmenty produktowe.



*– Istotne znaczenie ma dla nas wzrost kompetencji pracowników. Będziemy je rozwijać poprzez*

*cykle szkoleń i kursów, skierowane do pracowników różnych szczebli we wszystkich obszarach organizacji. Tworzymy i nadal będziemy tworzyć szansę rozwoju pracownikom, którzy chcą z niej korzystać – Lucjan Augustyn, wiceprezes PGO S.A..*

---

**Naszą misją** jest kształtowanie nowoczesnego przemysłu. Poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój oraz budowanie społeczności PGO opartej na wartościach, wspieramy partnerów biznesowych i naszych pracowników w osiągnięciu wspólnego sukcesu.

**Naszą wizją** jest osiągnięcie pozycji preferowanego partnera biznesowego, innowacyjnej organizacji oraz pożądanego pracodawcy.

WARTOŚCI				
WIARA	ODPOWIEDZIALNOŚĆ	WSPÓŁPRACA	OTWARTOŚĆ	WIARYGODNOŚĆ
Wierzymy w realizację wspólnej wizji	Podejmujemy odpowiedzialne i przemyślane decyzje	Darzymy się zaufaniem i tworzymy zgrany zespół	Jesteśmy wobec siebie lojalni, komunikujemy się otwarcie i szczerze	Zawsze dotrzymujemy słowa
Postępujemy zgodnie z naszym systemem wartości	Bierzemy odpowiedzialność za decyzje i działania nasze i naszego zespołu	Słuchamy i uczymy się od innych, biorąc pod uwagę każdy głos w dyskusji	Szanujemy różnorodność poglądów	Jesteśmy rzetelni i uczciwi
Koncentrujemy się na przyszłości	Wymagamy od siebie inicjatywy	Po podjęciu decyzji wspólnie działamy na rzecz realizacji celu	Jesteśmy otwarci na zmianę i innowacje	Kierujemy się zasadami fair play
Wierzymy, że inwestycja w edukację i rozwój jest najwyższą wartością dla społeczeństwa.	Działamy zawsze w najlepszym interesie firmy	Cieszymy się z sukcesów naszych ludzi, promując ich w organizacji.	Rozmawiamy o popełnianych błędach i się na nich uczymy.	Wywiązujemy się z naszych zobowiązań.

Przygotowane działania strategiczne uwzględniają wysoką konkurencyjność rynku, na którym działa PGO. Biorąc pod uwagę globalny zasięg działania obecnych i potencjalnych klientów, konkurencja z jaką spotyka się PGO ma charakter nie tylko europejski, ale również światowy. Zwiększanie konkurencyjności w stosunku do producentów zachodnioeuropejskich opieramy na innowacyjnych technologiach, wyżej przetworzonych produktach, oferowaniu klientom wsparcia już na etapie projektowania produktów oraz zautomatyzowanych procesach produkcyjnych.

**Pierwszym celem strategicznym Grupy PGO jest wykorzystanie maksymalnych mocy produkcyjnych w 70% do 2020 roku.** Realizacja tego celu pozwoli na zapewnienie zasobów finansowych, niezbędnych do trwałego, długoterminowego rozwoju organizacji, pracowników, klientów, partnerów biznesowych, a dzięki temu będzie generować maksymalne, możliwe w danych warunkach, korzyści dla inwestorów.

Strategia zakłada rozwój organiczny przez wykorzystanie obecnych mocy produkcyjnych. Nie wyklucza to jednak dokonywania akwizycji kolejnych podmiotów spełniających określone parametry biznesowe i pozwalające na wprowadzenie do Grupy nowego produktu, nowej branży, czy też prowadzące do konsolidacji rynku.

**Drugim celem strategicznym Grupy PGO jest skuteczna produkcja oraz sprzedaż odlewów stalowych z materiałów o podwyższonych parametrach.** Rynek oczekuje od producentów aktywnego uczestnictwa w redukcji kosztów produkcji przy jednoczesnym spełnieniu wyższych wymagań jakościowych i możliwości stosowania materiałów w ekstremalnych warunkach pracy. Spełnienie tych oczekiwań umożliwi Grupie PGO wejście na nowe, rozwojowe rynki zbytu, ograniczenie zapotrzebowania na pracowników, awans do czołówki technologicznej Europy, a tym samym osiągnięcie pozycji innowacyjnej organizacji oraz preferowanego dostawcy.

W myśl założeń strategicznych, w marcu 2017 roku, Grupa PGO włączyła w swoje struktury kolejny podmiot – Kopex Foundry Sp. z o.o., który po połączeniu z Pioma-Odlewnia Sp. z o.o., kontynuuje swoją działalność biznesową jako jej oddział.

W zakresie technologii, strategia PGO stawia na rozwój kompetencji wykonawczych oraz budowę działów R&D. Kluczem do wzmocnienia

konkurencyjności mają stać się między innymi: instalacja wtórnej metalurgii, rozwój obróbki mechanicznej oraz dalsza automatyzacja produkcji.

W ramach tego obszaru w 2017 roku rozpoczęła się realizacja ważnych projektów badawczo-rozwojowych, współfinansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Po ich zakończeniu oraz wdrożeniu uzyskanych rozwiązań technologicznych w Odlewni Żeliwa Śrem i w Piomie-Odlewni w Piotrkowie Trybunalskim, tworzone będą odlewy o podwyższonych parametrach wytrzymałościowych i jakościowych, przeznaczone do nowoczesnych i wymagających rozwiązań technologicznych. Otwiera to nowe możliwości produktowe i procesowe, a w efekcie daje szansę rozwoju rynkowego. Wartość obu projektów to 85 milionów złotych.

Realizacja celów założonych w strategii będzie skutkować dynamicznym wzrostem przychodów, przy zachowaniu odpowiednich poziomów rentowności, niezbędnych do trwałego, długoterminowego rozwoju Grupy PGO.



\* Średnie zatrudnienie z całego 2017 roku łącznie z zatrudnieniem pracowników na umowy cywilno-prawne

## OBSZARY DZIAŁANIA GRUPY PGO



1

ODLEWNICTWO

Spółki naszej Grupy prowadzą działalność w zakresie:

- odlewnictwa żeliwa
- odlewnictwa staliwa
- produkcji odkuwek kutech matrycowo, swobodnie oraz półswobodnie
- produkcji oprzyrządowania kuźniczego, niezbędnego w procesie produkcji odkuwek

Oferta produkcyjna Spółek Grupy w przypadku odlewów żeliwnych obejmuje:

- żeliwa szare
- żeliwa sferoidalne
- żeliwa sferoidalne z gwarantowaną udarnością
- żeliwa stopowe
- żeliwa odporne na ścieranie
- żeliwa wysokostopowe
- żeliwa niskostopowe

W przypadku odlewów staliwnych:

- staliwa węglowe konstrukcyjne
- staliwa stopowe konstrukcyjne odporne na ścieranie, w tym wysokomanganowe i wysokochromowe
- żaroodporne i żarowytrzymałe
- staliwa niskostopowe

Odkuwki wykonujemy z następujących materiałów:

- stali węglowych
- stali stopowych
- stali wysokostopowych
- stopów metali kolorowych

Odkuwki dostarczamy w stanie:

- surowym
- obrobionym cieplnie
- obrobionym mechanicznie

Oprócz produkcji odlewów i odkuwek oferta Grupy dla klientów zewnętrznych obejmuje także:

- usługi wytwarzania i adaptacji modeli drewnianych, żywicznych i metalowych
- usługi w zakresie obróbki mechanicznej (np. obróbka wstępna odlewów wielkogabarytowych) i cieplnej (odprężanie, normalizacja, ulepszanie cieplne itp.) oraz konstrukcji (wyżarzanie odprężające)
- usługi w zakresie obróbki mechanicznej, cieplnej oraz mechanicznego czyszczenia
- usługi laboratoryjne (analiza składu chemicznego, badania jakościowe, wytrzymałościowe i metalograficzne).



2

KUŹNICTWO



3

USŁUGI DODATKOWE

Główny obszar działania Grupy PGO to produkcja odlewów żeliwnych i staliwnych oraz odkuwek matrycowych i swobodnie kutych. Spółki produkcyjne Grupy posiadają wieloletnie tradycje na rynku metalurgicznym, sięgające 130 lat. Łącząc długoletnie doświadczenie z nowoczesnymi metodami zarządzania, posiadaną i poszerzaną wiedzą oraz stałym rozwojem, oferujemy produkty spełniające wysokie standardy i normy europejskie, które cieszą się uznaniem odbiorców zarówno w kraju, jak i na rynkach zagranicznych. W Grupie PGO odlewy żeliwne i staliwne wytwarzane są pod markami Odlewnia ŚREM, PIOMA Odlewnia, FUGO Odlew, Stalowa Wola, natomiast odkuwki pod marką Kuźnia GLINIK.

Spółki realizują wszystkie fazy procesu technologicznego wykonania odlewów i odkuwek, poczynając od zaprojektowania technologii, poprzez dobranie odpowiedniego gatunku materiału, zaprojektowanie i wykonanie oprzyrządowania, po wykonanie odlewu lub odkuwki, jego obróbkę cieplną i mechaniczną oraz badania jakościowe. Możliwości produkcyjne spółek Grupy pozwalają na wytworzenie łącznie do około 60.000 ton odlewów rocznie oraz około 15.000 ton odkuwek rocznie.

**Odlewy żeliwne mają zastosowanie** m.in. jako bębny hamulcowe, korpusy sprężarek, bloki i obudowy silników, obudowy przekładni, turbin, elementy konstrukcyjne maszyn obróbczych, przeciwwagi, tuleje oraz kołnierze części pomp i zaworów, czy elementy armatury przemysłowej.

**Odlewy staliwne mają zastosowanie** przede wszystkim jako elementy konstrukcyjne i podzespoły maszyn górniczych, wykorzystywane m.in. w produkcji przenośników ścianowych, obudów ścianowych kombajnów urabiających, jak również elementy armatury przemysłowej, kół zębatych, obudowy przekładni, ogniwo gąsienic oraz innych elementów maszyn i urządzeń.

Do odlewów może być dołączony atest określający skład chemiczny, własności mechaniczne, jak również wyniki badań nieniszczących oraz metalograficznych.

Odkuwki, czyli produkty otrzymywane w procesie plastycznego kształtowania metali, mają zastosowanie m. in. jako podzespoły w samochodach osobowych, ciężarowych, ciągnikach rolniczych, jako elementy armatury przemysłowej oraz części maszyn i urządzeń.



WPŁYW  
EKONOMICZNY

55.01

# Otoczenie

---

Poprzez działanie na rynku międzynarodowym, wpływ na naszą Grupę mają zjawiska makroekonomiczne, sytuacja na rynku pracy, zmieniające się regulacje prawne, zachowania klientów oraz konkurencji.

## Znaczenie branży, przyszłość branży

Od lat znaczącymi odbiorcami odlewów i odkuwek jest branża motoryzacyjna, transportowa, przemysł stoczniowy, wydobywczy, energetyka, rolnictwo, budownictwo, hutnictwo, przemysł maszynowy

i wiele innych. Odlewy i odkuwki znajdują szereg zastosowań, zarówno jako proste komponenty, jak i te o wysokim stopniu zaawansowania technologicznego. Zakres ich środowisk pracy jest również mocno zróżnicowany pod kątem rozpiętości temperatur (od bardzo wysokich do bardzo niskich). Wyroby pochodzące z tego typu produkcji mogą podlegać ekstremalnym warunkom eksploatacji - w trudnych warunkach ciśnieniowych i innych inwazyjnych środowiskach oraz instalacjach wykorzystujących skrajnie agresywne media.

Trendy przemysłowe wskazują ponad to na coraz szersze stosowanie wyrobów z nowych materiałów, wymagających technologii obróbki plastycznej, głównie kucia, prasowania i tłoczenia oraz preferowanie technologii mniej uciążliwych dla środowiska naturalnego, względem innych procesów produkcyjnych, takich jak technologie obróbki plastycznej.

Poprawa konkurencyjności rynkowej w branżach wymaga: minimalizacji kosztów wytworzenia, inwestycji, w tym na B+R, automatyzację produkcji, oferowanie wyrobów o wysokim stopniu przetworzenia, gotowych komponentów czy też rozszerzenie oferty o produkty spoza głównego asortymentu.

Na poprawę kompleksowości w obszarze oferty, mogą mieć wpływ akwizycje oraz konsolidacje firm o dopełniających się technologiach i kompetencjach czy wprowadzanie innowacyjnych procesów. Bardzo ważnym elementem jest także kontrola jakości i spełnianie oczekiwanych norm.

Ponieważ działalność B2B w gałęziach przemysłowych jest podatna na wpływy cykli koniunkturalnych, ważnym aspektem jest także dywersyfikacja odbiorców według branż oraz specjalizacja, której świat oczekuje w danych dziedzinach.

Zarówno na rynku odlewniczym, jak i kuźniczym, jego uczestnicy integrują się często w ramach stowarzyszeń i związków, które stanowią dogodną platformę wymiany informacji naukowo-technicznych, ekonomicznych i doświadczeń.

## Jesteśmy aktywnymi członkami organizacji branżowych

[102-13] Pioma-Odlewnia wraz z oddziałem Stalowa Wola oraz Odlewnia żeliwa Śrem od wielu lat należą do Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich.

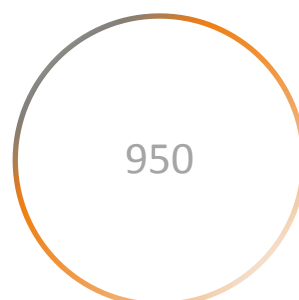
Kuźnia Glinik sp. z o.o. jest członkiem wspierającym Związku Kuźni Polskich.

Odlewna Żeliwa "Śrem" oraz Pioma-Odlewnia są członkami rzeczywistymi Klubu Polskich Laboratoriów Badawczych Pollab, należą również do Stowarzyszenia Laboratoriów „Laboratoriom”.

## PGO – otoczenie. Wzajemne oddziaływanie

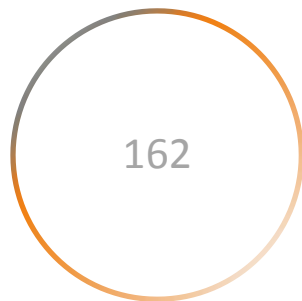
**Obecnie należymy do grona największych** w Polsce firm z branży metalurgicznej. Naszą pozycję budowaliśmy w oparciu o rozwój organiczny, akwizycje, rozwój kompetencji oraz relacje z klientami i partnerami biznesowymi.

Realizujemy zamówienia do 27 krajów świata, utrzymujemy relacje biznesowe z blisko 950 klientami.

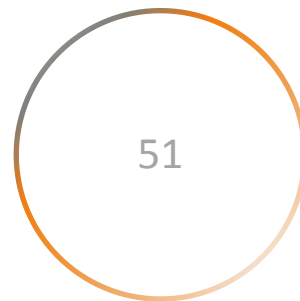




Dbamy o zachowanie najwyższych standardów. W trosce o wzmocnienie naszej pozycji jako pożądanego producenta, poddajemy nasze produkty ocenie wewnątrz organizacji oraz jednostkom notyfikacyjnym, które przyznały nam już szereg certyfikatów jakościowych.



LICZBA AUDYTÓW



LICZBA CERTYFIKATÓW

Korzystając z certyfikowanych laboratoriów, wykonujemy szereg badań wewnątrz organizacji takich jak:

- analiza składu chemicznego \*,
- badania wytrzymałościowe \*,
- badania metalograficzne,
- badania makrostruktury i mikrostruktury,
- badania PT, MT, UT, RT \*,
- badania środowiskowe prowadzone pod kątem hałasu czy stanu powietrza.

W Grupie PGO systematycznie badamy poziom satysfakcji klientów w zakresie komunikacji, jakości produktów, terminowości i ceny.



ZARZĄDZANIE

# Zarządzanie

---



– Mając na uwadze słowa Demostenesa, iż najlepiej zarządza ten, kto pierwszy wykonuje swe

zarządzenia, przyjęliśmy w Grupie PGO taki właśnie sposób działania.

---

Wdrożyliśmy zasady ładu korporacyjnego w oparciu o najlepsze praktyki rynkowe. Częścią tego procesu jest stworzenie i wprowadzenie wewnętrznych polityk, które regulują postępowanie w kluczowych obszarach działalności firmy, zarówno na bieżąco, jak i w planowaniu operacyjnym. Wspierają one także proces zarządzania ryzykiem korporacyjnym.

Poprzez ład korporacyjny rozumiemy takie zarządzanie organizacją i nadzór nad całością jej funkcjonowania, które opiera się na najwyższych standardach korporacyjnych i obowiązującym prawie. Jako PGO prowadzimy politykę informacyjną na zasadach otwartej i przejrzystej komunikacji. Realizując ją stosujemy się do wymogów dotyczących poufności i bezpieczeństwa informacji, jakie spoczywają na podmiocie, którego akcje notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych. Do tej pory nie odnotowaliśmy żadnych naruszeń w tym zakresie, zarówno w obszarze kapitałowym, jak i każdym innym procesowym obszarze działania.

Założeniem naszej polityki korporacyjnej jest budowanie trwałych, opartych na zaufaniu relacji z interesariuszami, w tym: z pracownikami, dostawcami, partnerami i inwestorami.



Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12.2017 r.:

**Zarząd:**

Łukasz Petrus - Prezes Zarządu

Lucjan Augustyn – Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju

Andrzej Bulanowski – Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży

Ireneusz Kazimierski – Wiceprezes Zarządu

**Rada Nadzorcza:**

Tomasz Domogała

Czesław Kisiel

Jacek Leonkiewicz

Magdalena Zająchkowska-Ejsymont

Dorota Wyjadłowska

Jacek Krysiński

Robert Rogowski

Michał Nowak

## *Zarządzanie ryzykiem w Grupie PGO*

Jako firma, która prowadzi działalność na rynku międzynarodowym, duże znaczenie ma dla nas ryzyko niepewnej sytuacji makroekonomicznej, w tym rosnącej konkurencji, presji cenowej i dynamiki popytu, na które mamy ograniczony wpływ. Na naszą sytuację ekonomiczną mają również wpływ takie czynniki ryzyka, jak: zmiana cen surowców, ryzyko walutowe, ryzyko prawne, ryzyka związane z zachowaniem płynności finansowej.

Narzędziem wykorzystywanym przez Grupę PGO w bieżącym działaniu jest kilkietapowy proces zarządzania ryzykiem, w którym identyfikujemy i dokonujemy oceny ryzyka, określamy odpowiedni sposóbów reagowania, monitorujemy skuteczność podjętych działań i ich efektów.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących działań:

- identyfikacji ryzyka (przyczyna, rodzaj ryzyka, następstwa ryzyka),
- analizy ryzyka (prawdopodobieństwo zaistnienia, konsekwencje i skutki),
- warianty rozwiązań, w tym analiza nakładów finansowych,
- oszacowanie poziomu ryzyka,
- podjęcie decyzji i działania dotyczące ryzyka,
- kontrola i monitorowanie podjętych działań.

W Grupie PGO identyfikuje się możliwość wystąpienia ryzyka na etapie planowania nowych przedsięwzięć oraz w trakcie realizacji projektów. Analizuje się **ryzyka strategiczne** związane z rozwojem firmy, gdzie brane są pod uwagę regulacje prawne, regulacje międzynarodowe, polityka rynkowa, planowane zmiany w obowiązujących przepisach, prognozy dotyczące kosztów i czasów realizacji zadań oraz analizuje się **ryzyka procesowe** (operacyjne) związane z bieżącą działalnością i mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko lub doprowadzić do powstania ewentualnej szkody również z opóźnieniem.

Grupa PGO ryzyko operacyjne najczęściej identyfikuje podczas weryfikacji aspektów środowiskowych, oceny wymagań prawnych, prowadzonych audytów, przeglądów, serwisów, pomiarów, badań, użytkowania wyrobów przez klienta.

## *Kluczowe czynniki ryzyka*

Z uwagi na charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez spółki Grupy PGO do najistotniejszych czynników ryzyka i zagrożeń należą:

- kształtowanie się ogólnej sytuacji gospodarczej i tempa wzrostu gospodarczego w kraju oraz na rynkach zagranicznych,
- pogorszenie sytuacji geopolitycznej oraz rosnące zagrożenie terrorystyczne mające negatywny wpływ na gospodarkę europejską i światową oraz stabilność na rynkach finansowych, w tym skutkujące wahaniami kursów walut (w szczególności euro) i trudnościami w ich prognozowaniu, co będzie wpływało na ryzyko kursowe związane z realizowaną przez spółki Grupy wysoką sprzedażą na rynkach zagranicznych,
- silna konkurencja na rynku powodująca znaczną presję na obniżanie cen,
- znaczny wzrost cen czynników energetycznych i surowców wykorzystywanych w działalności produkcyjnej spółek Grupy,
- problemy kadrowe związane z trudnościami w zapewnieniu kadry pracowniczej o odpowiednich kwalifikacjach, presja płacowa i jej wpływ na koszty produkcji,
- trend rynkowy do przenoszenia produkcji wyrobów niskoprzetworzonych do krajów o niższych kosztach wytworzenia,
- ryzyka związane z funkcjonowaniem zakładów produkcyjnych w spółkach Grupy, w szczególności związane z charakterem prowadzonej działalności i jej znaczącym oddziaływaniem na środowisko, możliwością wystąpienia poważnych awarii,
- niekorzystne dla prowadzenia działalności gospodarczej zmiany w obowiązujących przepisach prawa w szczególności w zakresie prawa pracy, podatków i ochrony środowiska,
- ryzyko związane ze zmiennością i niejasnością regulacji podatkowych w obszarze podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz ubezpieczeń społecznych, co powoduje, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

## Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym

Zgodnie z przepisami prawa oraz regulacjami wewnętrznymi, Zarząd PGO S.A. odpowiada solidarnie za wszystkie obszary działalności Grupy PGO. PGO nie posiada sformalizowanego podziału odpowiedzialności pomiędzy poszczególnych członków Zarządu.

Funkcje w obszarze kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem oraz nadzoru zgodności działalności z prawem, realizowane są w ramach działu controllingu korporacyjnego podległego dyrektorowi finansowemu. System kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem stosowany w Spółce oparty jest przede wszystkim na podziale kompetencji w zakresie podejmowania kluczowych decyzji gospodarczych i ich weryfikacji przez Radę Nadzorczą. Ponadto, regularne sporządzanie przez Zarząd sprawozdań finansowych oraz ich analiza pozwala na bieżąco identyfikować ryzyka gospodarcze, co z kolei pozwala na szybkie i elastyczne reagowanie na zmieniającą się sytuację gospodarczą i podejmowanie przez Spółkę działań zmierzających do zapobiegania potencjalnym ryzykom.

Rada Nadzorcza na bieżąco monitoruje system kontroli wewnętrznej i system zarządzania ryzykiem stosowany w Spółce, weryfikując podejmowanie przez Zarząd kluczowych decyzji gospodarczych. Na podstawie regularnie sporządzanych przez Zarząd sprawozdań finansowych oraz ich analizy, Rada Nadzorcza na bieżąco monitoruje również prawidłowość identyfikowania przez Spółkę ryzyk gospodarczych i podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania im.

W ramach Rady Nadzorczej w procesie zarządzania ryzykiem, funkcję pomocniczą pełni powołany w jej ramach Komitet Audytu. Komitet Audytu jest ciałem doradczym i opiniotwórczym działającym kolegialnie w ramach struktury Rady Nadzorczej wspierającym jej działania, w szczególności poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji, wniosków, opinii i sprawozdań. Zadaniem Komitetu Audytu jest doradztwo w kwestiach procesu sprawozdawczości finansowej, procesu zarządzania ryzykiem oraz procesu badania sprawozdań finansowych.

Do zadań Komitetu należy, w szczególności:

- monitorowanie: procesu sprawozdawczości finansowej, skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej, wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- informowanie Rady Nadzorczej lub innego organu nadzorczego, czy też kontrolnego jednostki zainteresowania publicznego o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego, a także jaka była rola komitetu audytu w procesie badania,
- dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w jednostce zainteresowania publicznego,
- opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez jednostkę zainteresowania publicznego,
- przedstawianie Radzie Nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu, lub organowi, o którym mowa w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o

rachunkowości, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie

z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6,

- przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w jednostce zainteresowania publicznego,
- składanie Radzie Nadzorczej rocznego sprawozdania z działalności Komitetu.

Rada Nadzorcza może powierzyć Komitetowi Audytu dodatkowe zadania, które uzna za istotne z punktu widzenia zadań Komitetu i Rady Nadzorczej.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych w Spółce, stosowane są następujące zasady:

- wszelkie transakcje dokonywane są na podstawie akceptacji przez osoby upoważnione właściwego szczebla (w zależności od charakteru i wagi transakcji),
- dokumenty są weryfikowane pod względem formalnym, rachunkowym i merytorycznym przez właściwe osoby odpowiedzialne,
- w przypadku wątpliwości lub transakcji nietypowych, podlegają one dodatkowej weryfikacji przez dział prawny, aby zapewnić ich zgodność z przepisami prawa oraz umożliwić prawidłowe ujęcie w księgach,
- wszystkie transakcje są ewidencjonowane na odpowiednich kontach w taki sposób, aby następowało to w prawidłowych kwotach i we właściwym okresie obrachunkowym, celem umożliwienia sporządzenia sprawozdań finansowych kompletnych i w terminach określonych w przepisach,
- dostęp do aktywów i ewidencji posiadają jedynie osoby upoważnione na podstawie zgody kierownictwa,
- zaewidencjonowane aktywa są fizycznie porównywane z rzeczywistym ich stanem w oparciu o postanowienia prawa bilansowego (inventaryzacje), a w razie wystąpienia różnic podejmowane są odpowiednie działania celem ich wyjaśnienia,
- w spółkach stosowana jest jednolita polityka rachunkowości, na bieżąco aktualizowana w oparciu o Międzynarodowe Standardy Rachunkowości oraz postanowienia prawa bilansowego.

Identyfikacja ryzyka środowiskowego w Grupie PGO, polega na gromadzeniu i ocenie danych na temat potencjalnych zagrożeń, które mają związek z nowymi produktami wprowadzanymi do procesów

lub nowymi technologiami. Zbierane są informacje dotyczące wielkości wpływu na zdrowie i wpływu na środowisko, wielkości potencjalnej emisji, powstawanie odpadów, możliwości przemian substancji w środowisku i ich przemieszczania się, gdyż zanieczyszczenie, które dostaje się do środowiska, może przemieszczać się do powietrza, gleby, rzek i wód gruntowych lub też dostać się do łańcucha dostaw. Zmiany klimatyczne nie mają istotnego wpływu na produkcję realizowaną przez Grupę PGO.

Zarządzanie istotnymi aspektami ekonomicznymi, środowiskowymi oraz społecznymi jest weryfikowane przez wewnętrzne oraz zewnętrzne mechanizmy oceny. Weryfikacja realizacji polityk odbywa się w ramach audytów jednostki certyfikującej zakłady oraz przeprowadzanych audytów wewnętrznych w organizacji. Istotnym elementem przestrzegania zasad przezorności jest systematyczna weryfikacja zmian prawnych w omawianym obszarze. Nadzór nad powyższymi działaniami posiada Pełnomocnik Zarządu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania, dla którego wsparciem jest Specjalista ds. Ochrony Środowiska.

## Komunikowanie ryzyka

W zakresie komunikowania ryzyka Spółka PGO S.A. prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i w wyodrębnionym miejscu, informacje dotyczące istotnych aspektów działalności, wykraczające poza te wymagane przepisami prawa.

Poza czynnościami wynikającymi z przepisów prawa, raz w roku Rada Nadzorcza sporządza i przedstawia zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu:

- ocenę sytuacji spółki, z uwzględnieniem oceny systemów kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, compliance oraz funkcji audytu wewnętrznego; ocena ta obejmuje wszystkie istotne mechanizmy kontrolne, w tym zwłaszcza dotyczące raportowania finansowego i działalności operacyjnej.
- sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, obejmujące co najmniej informacje na temat:
  - składu Rady i jej komitetów,
  - spełniania przez członków Rady kryteriów niezależności,
  - liczby posiedzeń Rady i jej komitetów w raportowanym okresie,
  - dokonanej samooceny pracy Rady Nadzorczej.

PGO S.A. informuje, że Rada Nadzorcza nie dokonuje odrębnej oceny sposobu wypełniania przez nią obowiązków informacyjnych, dotyczących stosowania zasad ładu korporacyjnego poprzestając na ocenie składanego przez Spółkę oświadczenia, w tym zakresie składanego w ramach rocznego sprawozdania Zarządu z działalności Spółki.

## Innowacyjność



– *Współczesne otoczenie biznesowe i zmiany zachodzące w przemyśle, wymagają od nas*

*szybkiego i jednocześnie elastycznego reagowania. Mając jednak świadomość wyzwań wynikających z charakteru przemysłu odlewniczego i kuźniczego, rozważnie i starannie planujemy przedsięwzięcia, których nadrzędnym celem jest takie unowocześnienie potencjału produkcyjnego spółek, aby dostarczać wyroby bardziej zaawansowane technologicznie, wyżej przetworzone, finalne, a tym samym pozwalające osiągnąć wyższą pozycję w łańcuchu dostaw. Staramy się rozwijać w sposób etapowy i zróżnicowany, ale na tyle konsekwentnie, aby zwiększać kompetencje w każdej dziedzinie produkcji. Stąd nasze aktualne projekty innowacyjne –* Łukasz Petrus, prezes zarządu PGO S.A.,

---



Wg Josepha A. Schumpetera, **innowacja** to nowe kombinacje czynników wytwórczych. W jego ujęciu jest to wprowadzenie nowych towarów oraz nowej metody produkcji, to otwarcie nowego rynku, zdobycie nowego źródła surowców, czy w końcu przeprowadzenie nowej organizacji procesów gospodarczych.

Innowacyjny charakter prowadzonych przez nas działań wynika wprost z naszej misji i wizji.

Osiągnięcie założonych celów strategicznych jest możliwe dzięki ciągłemu budowaniu i umacnianiu pozycji Grupy na wysoce konkurencyjnym rynku, na którym działa. Nie byłoby to wykonalne, gdyby nie komplementarne podejście do wszystkich kluczowych aspektów prowadzonej działalności oraz wyznaczenie i eliminacja ograniczeń i zagrożeń, poprzez osiąganie kolejnych celów operacyjnych.

## *Jak działamy*

Wszystkie Spółki wchodzące w skład naszej Grupy posiadają komórki R&D. Pozwala to na planowanie i koordynowanie wszystkich działań o aspekcie innowacyjnym. Oprócz realizacji samodzielnych prac badawczych, komórki R&D odpowiadają za planowanie oraz prawidłową realizację projektów dofinansowanych. Dzięki zatrudnionym w tych działach specjalistom, nasze przedsięwzięcia są „w dobrych rękach” od etapu przygotowania wniosków o dofinansowanie, procedury wyboru, aż po sprawną realizację, zarówno w aspekcie technicznym, jak i proceduralnym. To również te działy stanowią bodziec do nawiązywania oraz rozszerzania współpracy z jednostkami naukowymi.

Efektom prac realizowanych w 2017 roku są liczne projekty udoskonalające i rozszerzające naszą działalność. Większość z nich, nakierowana jest na wyjście naprzeciw oczekiwaniom naszych obecnych oraz potencjalnych kontrahentów oraz chęcią budowania pozycji lidera w naszych branżach.

## JAK DZIAŁAMY



## Projekty dofinansowane

Pioma-Odlewnia Sp. z o. o. realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Działanie 1.1. Projekty B+R Przedsiębiorstw, Poddziałanie 1.1.2 Prace B+R, związane z wytworzeniem instalacji pilotażowej/demonstracyjnej pt. "Demonstracja technologii wytwarzania innowacyjnych odlewów stalowych przeznaczonych do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji".

Cel projektu: opracowanie w toku prac rozwojowych, innowacyjnych odlewów stalowych przeznaczonych do zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji i w skrajnie agresywnym środowisku pracy, m.in. w ekstremalnie niskich temperaturach, nawet  $-60^{\circ}\text{C}$ , czy na głębokości poniżej 3000 metrów.

Planowane efekty: nowe produkty z uwagi na swoje unikalne parametry techniczne, dedykowane będą przede wszystkim dla branży wydobywczej, kolejnictwa i energetyki.

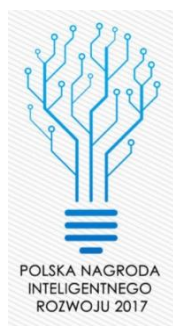
Realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie przez nowe produkty niespotykanych do tej pory cech w zakresie:

- wysokich własności wytrzymałościowych,
- możliwości zastosowania w ekstremalnych warunkach eksploatacji,
- wysokiej czystości metalurgicznej i zminimalizowania wtrąceń niemetalicznych,
- zmniejszenia wielkości naddatków na obróbkę mechaniczną,
- zmniejszonych nieciągłości przestrzennych w odlewach.

Termin realizacji: 01.07.2017 – 31.12.2020

Wartość projektu: 48 154 602,36 zł

Kwota dofinansowania: 19 261 840,94 zł



Forum Inteligentnego Rozwoju przyznało jednej z naszych spółek, Piomie-Odlewni Sp. z o.o., Polską Nagrodę Inteligentnego Rozwoju. Kapituła konkursu wyróżnia spółki, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju przemysłu, dzięki innowacyjnym działaniom oraz prowadzonym inwestycjom. Kapituła doceniała sferę badawczo-rozwojową oraz wpływ na wzmocnienie regionu i jego społeczności.

Odlewnia Żeliwa „Śrem” S.A. realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Działanie 1.1. Projekty B+R Przedsiębiorstw, Poddziałanie 1.1.1 Badania przemysłowe i prace rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa pt. ”Innowacyjna, wykorzystująca analizę termiczną ATD, technologia wytwarzania samozasilającego się, wysokojakościowego żeliwa do produkcji odlewów nowej generacji o podwyższonych parametrach jakościowych”.

Cel projektu: opracowywanie nowej, opartej na analizie krzywej stygnięcia, zautomatyzowanej technologii wytopów żeliwa, której zastosowanie pozwoli wyeliminować wady stosowanych obecnie na świecie technologii odlewniczych, ze szczególnym uwzględnieniem eliminacji: zdegradowanego grafitu Chunky oraz nadlewów i zasilaczy.

Planowane efekty: wprowadzenie do swojej oferty nowych odlewów z żeliwa szarego i sferoidalnego o podwyższonych parametrach jakościowych, które dedykowane będą dla przemysłu motoryzacyjnego, maszyn rolniczych, stoczniowego i energetycznego.

Realizacja projektu pozwoli na osiągnięcie przez nowe produkty niespotykanych do tej pory cech w zakresie:

- zminimalizowania zawartości zdegradowanego grafitu Chunky,
- zmniejszenie porowatości,
- zwiększenie wytrzymałości,
- zwiększenie granicy plastyczności,
- zwiększenie wydłużenia.

Termin realizacji: 01.09.2017 – 31.08.2020

Wartość projektu: 37 049 906.12 zł

Kwota dofinansowania: 15 764 746.62 zł

[201-4] W ramach realizowanych przez spółki Grupy PGO projektów dofinansowywanych za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w 2017 r., wypłacone zostały kwoty zaliczek na realizowane projekty w wysokości:

- dla Odlewni Żeliwa ŚREM S.A. – 1,8 mln zł,
- dla Pioma-Odlewnia Sp. z o.o. – 0,4 mln zł.



NASI INTERESARIUSZE

## Nasi interesariusze

---

Grupa PGO przykładą wagę do współpracy i dialogu. Z naszymi interesariuszami łączą nas więzi wzajemnych wpływów i relacji na poziomie globalnym, ogólnopolskim i lokalnym. Identyfikujemy ich w oparciu o:

- wpływ, jaki wywierają na naszą organizację,
- wpływ, jaki nasza organizacja wywiera na nich,
- regiony, na które nasza organizacja wywiera wpływ.



*Za sukcesem każdej nowoczesnej organizacji stoją ludzie. Wierzymy, że dobre relacje z naszymi*

*klientami, partnerami biznesowymi, pracownikami czy członkami lokalnych społeczności, to nasz kapitał na przyszłość. Dzięki dialogowi i współpracy z kluczowymi interesariuszami oraz wspólnemu zaangażowaniu w obszary biznesowe, społeczne i ochronę środowiska, mamy realny wpływ na kształt naszej przyszłości. – Andrzej Bulanowski, wiceprezes zarządu PGO S.A.*

---

Interesariusze zostali wyłonieni w oparciu o procesy produkcyjne i procesy handlowe Grupy PGO, w oparciu o regulacje prawne oraz polityki wdrożone w Grupie.

Wśród najważniejszych grup interesariuszy, którzy mają **duży wpływ na firmę**, znaleźli się:



## Znaczenie dialogu

---

Staramy się angażować w dialog z otoczeniem społecznym i rynkowym, na zasadach otwartej komunikacji wierząc, że taka forma przynosi korzyści obu stronom. W trosce o skuteczną i satysfakcjonującą komunikację, która buduje trwałe, oparte na zaufaniu relacje naszej firmy z otoczeniem zewnętrznym, podejmujemy m.in. następujące działania:

- Systematycznie przeprowadzamy ankiety zadowolenia klienta – badania realizowane przez Dział Obsługi Klienta raz w roku w każdej z lokalizacji,
- Pracownicy Działu Obsługi Klienta, prowadzą rozmowy telefoniczne, mailowe dotyczące wyjaśniania bieżących spraw,
- Budujemy kulturę bezpośrednich spotkań z klientami, dostawcami, kontrahentami,
- Prowadzimy dialog z pracownikami, prowadzony w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem związków zawodowych,
- Jesteśmy w stałym kontakcie z organizacjami kontrolnymi i monitorującymi, jednostkami samorządowymi,
- Zapraszamy pracowników do wspólnego redagowania periodyku wewnętrznego Druga Strona Metalu,
- Podejmujemy współpracę z uczelniami – wizyty studyjne studentów, prezentacje Grupy na uczelniach, takich jak: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska, Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechnika Rzeszowska, Politechnika Częstochowska,
- Prowadzimy program otwartych staży dla studentów,
- Aktywnie uczestniczymy w kształceniu dualnym, oferując praktyki szkolne, patronując klasom branżowym,
- Organizujemy wspólne spotkania pracowników oraz ich rodzin,
- Wspieramy społeczności lokalne poprzez aktywny udział w akcjach charytatywnych oraz sportowych.

W odniesieniu do rynku kapitałowego, wymiana informacji z interesariuszami odbywała się w ramach organizowanych spotkań z inwestorami instytucjonalnymi, a także przy okazji Walnych Zgromadzeń akcjonariuszy oraz za pośrednictwem strony internetowej i zamieszczanych tam informacji publikowanych w ramach relacji inwestorskich.

Grupa utrzymuje również stały kontakt z instytucjami rynku kapitałowego, w tym z instytucjami nadzoru w ramach, m.in. odpowiedzi na zapytania i ankiety tych instytucji. Taka forma dialogu z interesariuszami rynku kapitałowego, pozwala Grupie na identyfikację kluczowych kwestii w tym



obszarze i daje możliwość odpowiedniego dostosowania naszej organizacji do potrzeb i wymagań tych interesariuszy.

## Nasi klienci

---

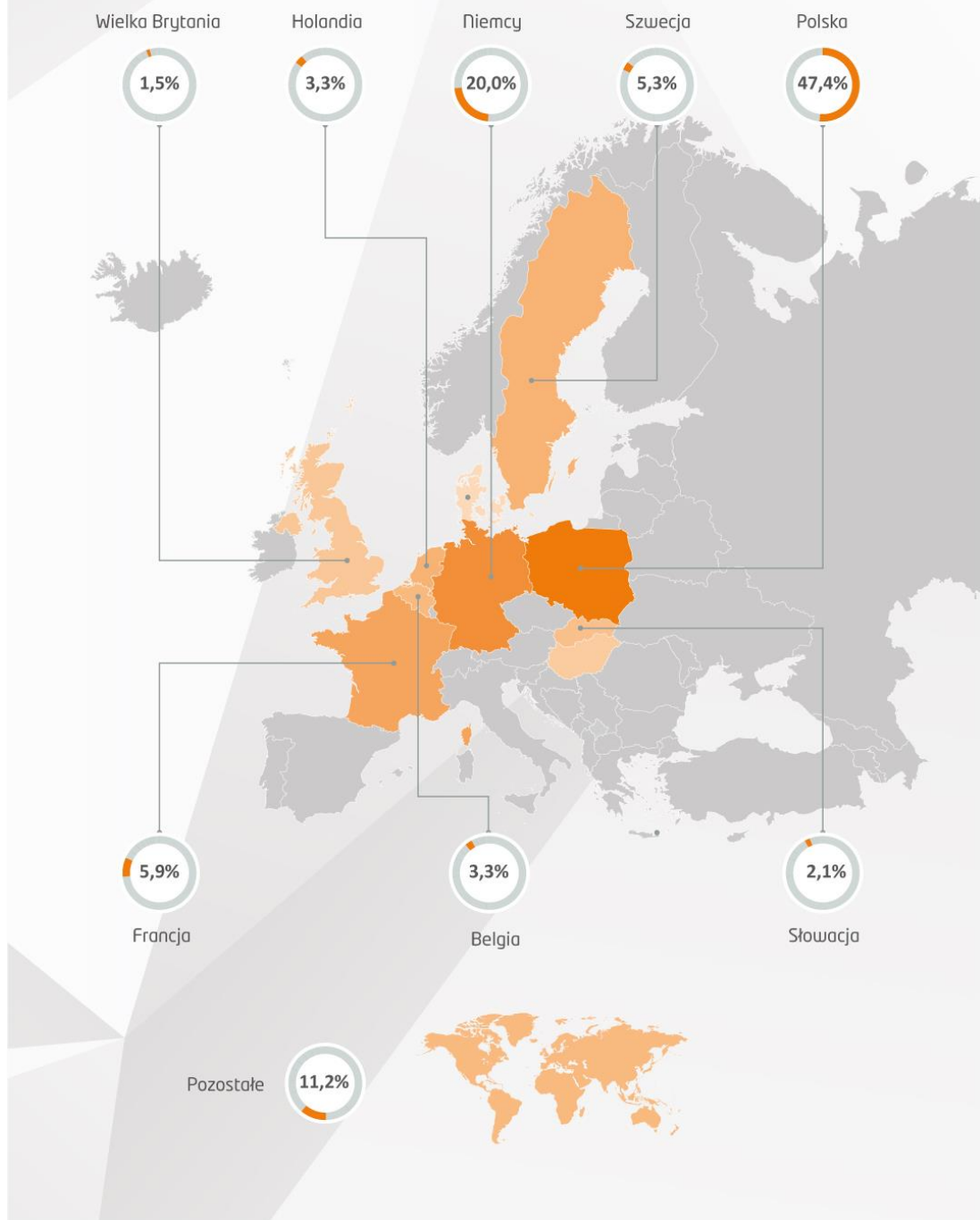
Z uwagi na charakter oferowanych produktów, naszymi klientami są podmioty prowadzące działalność produkcyjną lub usługową, którzy dostarczane wyroby wykorzystują jako elementy i podzespoły w produkcji maszyn, urządzeń i konstrukcji o różnym stopniu złożoności. Dzięki różnorodności kompetencji (odlewnictwo, kuźnictwo, usługi dodatkowe) oraz technologii dla produkcji seryjnej i jednostkowej, prostych i bardziej skomplikowanych, wyżej przetworzonych, czy też gotowych elementów, produkcję możemy dedykować klientom o różnych wymaganiach, prowadzącą swoją działalność na całym świecie.

Działalność spółek produkcyjnych wchodzących w skład naszej Grupy, zlokalizowana jest w całości na terenie Polski. Działamy na rynku polskim oraz międzynarodowym. Do największych rynków sprzedaży należą: Polska oraz rynki europejskie, w tym Niemcy, Francja, Szwecja, Holandia, Belgia, Słowacja, Norwegia, Węgry i Włochy. Produkty i usługi Grupy PGO sprzedawane klientom polskim stanowią **47%** przychodów, a klientom zagranicznym **53%**.

Biorąc pod uwagę globalny zasięg działania naszej grupy oraz obecnych i potencjalnych klientów, konkurencja, z jaką spotyka się PGO ma charakter światowy.

Swojej szansy, pozwalającej na zwiększanie konkurencyjności, upatrujemy w technologiach innowacyjnych lub nowych, wyżej przetworzonych wyrobach, zautomatyzowanych procesach produkcyjnych oraz oferowaniu klientom wsparcia już na etapie projektowania produktów. Te założenia zostały zawarte w Strategii PGO, a proces ich realizacji trwał przez cały 2017 rok.

## GEOGRAFICZNA STRUKTURA SPRZEDAŻY GRUPY PGO



Naszymi klientami są liderzy w swoich branżach, firmy o wysokich standardach, z doświadczeń których staramy się korzystać na drodze wzajemnej wymiany dobrych praktyk. Wzrastamy wraz z nimi i wraz z nimi trafiamy do zaawansowanych technologicznie obszarów produkcyjnych.

## BRANŻOWA STRUKTURA SPRZEDAŻY

Przemysł rolniczy



Przemysł górniczy



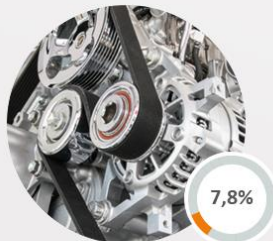
Klienci wielobranżowi



Przemysł motoryzacyjny



Technika napędowa



Przemysł kolejowy



Maszyny i urządzenia



Armatura przemysłowa



Przemysł paliwowo-energetyczny



Przemysł stoczniowy



Przemysł metalurgiczny



Pozostałe gałęzie przemysłu



W roku 2017 nie zostały złożone żadne skargi dotyczące naruszenia prywatności klienta.

W roku 2017 Grupa PGO nie poniosła kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostarczania i użytkowania produktów i usług.

## Nasi dostawcy [103-2], [103-3]

---

W ramach całej Grupy PGO współpracujemy z blisko dwoma tysiącami dostawców, z czego 18,5% stanowią dostawcy lokalni.



W roku 2017 dostawcy nie byli audytowani pod kątem poszanowania praw człowieka, praktyk zatrudniania, wpływu na społeczeństwo oraz ochrony środowiska.

W ramach implementacji przyjętych polityk, od 2018 audyty przeprowadzane zarówno u nowych, jak i obecnych dostawców zawierają elementy weryfikacji dotyczące ww. obszarów.

## Łańcuch dostaw Grupy PGO

---

Łańcuch dostaw obejmuje wszystkie czynności związane z pozyskiwaniem wszelkiego rodzaju surowców i produktów służących do produkcji, ich transportem i przeróbką oraz etapie końcowym, tj. dostarczeniu produktów klientom.

Naszym głównym celem w prowadzeniu procesu zakupów jest pozyskanie najlepszych surowców, materiałów, komponentów i usług spełniających ustalone wymagania klientów, a także norm dotyczących przyjętej technologii oraz przepisów prawnych dla wyżej wymienionych.

Aby zadbać o jakość kupowanego surowca oraz zmniejszyć ryzyko przestoju w produkcji, staramy się dywersyfikować źródła zakupów. Jednocześnie stawiamy na regularną współpracę ze sprawdzonymi dostawcami. W tym celu stworzone zostały wewnętrzne listy dostawców kwalifikowanych, podlegających ciągłej ocenie.

Podstawą produkcji kuźniczej w naszej Grupie są **materiały hutnicze**. Zapytania o nie kierujemy do producentów materiałów walcowanych lub wlewków, będących na liście kwalifikowanych dostawców. Dane do zapytań i zamówień są tworzone przez Dział/Zespół Inżynieryjny lub Dział/Zespół Zaopatrzenia i zapisywane w technologii. Zamówienia są następnie lokowane u producenta spełniającego określone założenia techniczne, a jednocześnie oferującego najlepsze warunki realizacji. Po dostawie jakość materiału jest weryfikowana przez Dział Jakości pod kątem spełnienia wymagań określonych każdorazowo na zamówieniu.

**Materiały wsadowe** oraz materiały formierskie pod produkcję odlewniczą dopuszczone do użytku, znajdują się na stworzonym przez Dział Technologii wykazie materiałów wsadowych oraz formierskich, zawierającym precyzyjne wymagania fizyczne, chemiczne oraz inne konieczne w stosowanej technologii. Na podstawie wymagań, przygotowywane są zapytania ofertowe do dostawców, znajdujących się na liście kwalifikowanych dostawców. Potencjalny dostawca materiału spełniającego wymagania, zobowiązany jest przysłać ofertę z warunkami realizacji oraz dokument (atest, kartę charakterystyki), potwierdzający spełnienie przez dany materiał oczekiwanych wymagań. Zamówienia są następnie lokowane u producenta spełniającego określone założenia techniczne, a jednocześnie oferującego najlepsze warunki realizacji. Po dostawie jakość materiału jest weryfikowana przez Dział Jakości pod kątem spełnienia wymagań określonych każdorazowo na zamówieniu.

**Pozostałe materiały** (BHP, IT, farby, paliwa, elektronarzędzia, narzędzia pomocnicze, opakowania, części dla Utrzymania Ruchu, itp.) są nabywane w oparciu o dane do zapytań i zamówień określone przez każdy Dział, który chce dokonać zakupu zgłaszane na zapotrzebowaniu. Osoba odpowiedzialna za dokonywanie zamówień ma obowiązek rozpoznania rynku pod kątem warunków dostawy oraz po jego dokonaniu, ulokować zamówienie u dostawcy oferującego najkorzystniejsze warunki realizacji.

W procesie realizacji pozyskuje się minimum 3 oferty spełniające założenia.

Dla każdej z grup asortymentowych prowadzona jest okresowa ocena dostawców, obejmująca ilość reklamacji, terminowość i kompletność dostaw.

**Usługi kooperacyjne** (obróbka mechaniczna) zlecane są do zaakceptowanych kooperantów, którzy pomyślnie przeszli proces weryfikacji, dostarczając wzorcowe produkty spełniające wymagania technologiczne. Dobór kooperanta odbywa się na podstawie jego możliwości w zakresie wykonywanej usługi, tj. posiadania odpowiedniej technologii, oprzyrządowania, maszyn i urządzeń, kontroli jakości oraz precyzji wykonania zgodnej z dostarczoną dokumentacją. Po dokonaniu oceny jakości dostarczonych partii próbnych, dokonuje się wyboru kooperanta, który proponuje najkorzystniejsze warunki współpracy.

Na podstawie dokumentacji dostarczonej przez Dział Technologiczny, kooperanci zarejestrowani w bazie składają również oferty na wykonanie **omodelowania**. Następnie dokonuje się wyboru kooperanta, który proponuje najkorzystniejsze warunki współpracy.

Zapytania o **transport** kierowane są do dostawców usług transportowych, będących na liście kwalifikowanych dostawców lub poprzez giełdę transportową. Logistyk ma obowiązek ulokować zamówienie w firmie transportowej spełniającej określone założenia - np. gwarancja, a jednocześnie oferującej najkorzystniejsze ceny.

Działanie zgodnie z wewnętrznymi regulacjami i instrukcjami pozwala na osiągnięcie założonych celów oraz wyeliminowanie ryzyka w procesie zakupów.

W 2017 r. tak jak i w latach poprzednich, przeprowadzaliśmy audyty u wszystkich nowych dostawców, którzy oferują spółkom Grupy PGO materiały i usługi, znajdujące się na liście zakupów strategicznych.



ŚRODOWISKO

## Zasada przezorności

---

Poprzez ogólnokrajową skalę przedsiębiorstwa, rolę Spółek, jako istotnych podmiotów rynków lokalnych, możemy mówić o oddziaływaniu naszej Grupy na otoczenie lokalne w obszarze pracowniczym, społecznym i ochrony środowiska.

Nasza Grupa działa w myśl zasady przezorności.

Zasada przezorności, zgodnie z prawem unijnym (Traktatem o Unii Europejskiej) zobowiązuje, aby każdy, kto planuje, wyraża zgodę lub podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest w pełni rozpoznane (ze względu na niedostatki w wiedzy, deficyt informacji, brak pełnych danych statystycznych, niemożność wykonania analiz, niemożność wykonania symulacji, rozbieżność stanowisk, zwłaszcza stanowisk ekspertów), kierując się przezornością, podjął wszelkie możliwe środki zapobiegawcze. Zasada ta ma znaczenie przy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. *Zasada przezorności* jest powszechnie przyjmowaną w Europie zasadą podejścia do *ochrony środowiska*. W przypadku prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności na obszary Natura 2000, nierozwiązane, racjonalne wątpliwości zawsze interpretuje się „na korzyść środowiska”.

Art. 6. Polskiego Prawa Ochrony Środowiska mówi:

1. Kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.
2. Kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.

Zasady przezorności w Grupie PGO, w kontekście wpływu na środowisko, oparte są na postanowieniach przyjętych w Zintegrowanym Systemie Zarządzania Jakością i Środowiskiem. Zasady te mają odzwierciedlenie w corocznie opracowywanych i systematycznie realizowanych celach, zadaniach i programach zarządzania środowiskiem. Realizacja tych postanowień jest oceniana w ramach rocznych Sprawozdań z przeglądu kierownictwa. W/w przeglądy wykonywane są zgodnie z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001 (jakość) oraz elementami systemu PN-EN ISO 14001 (środowisko).

Weryfikacja realizacji zasady przezorności odbywa się w ramach audytów jednostki certyfikującej zakłady oraz przeprowadzanych audytach wewnętrznych w organizacji. Istotnym elementem przestrzegania zasady przezorności jest systematyczna weryfikacja zmian prawnych w omawianym obszarze.

Nadzór nad powyższymi działaniami posiada Pełnomocnik Zarządu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania, dla którego wsparciem jest Specjalista ds. Ochrony Środowiska.

Spółki Grupy PGO korzystają ze środowiska w ramach przyznaných uprawnień w pozwoleniu wodnoprawnym, pozwoleniu na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza oraz pozwoleniu na wytwarzanie odpadów.



Zakłady Grupy PGO mieszczą się w poza obszarami chronionymi i poza obszarami o dużej wartości pod względem bioróżnorodności .

Rodzaj i skala działalności oraz lokalizacja zakładów Grupy PGO na terenie przemysłowym, nie wpływa negatywnie na siedliska i gatunki chronione w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oraz na pozostałe inne formy ochrony przyrody wyznaczone w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody.

Charakter prowadzonej działalności w zakładach grupy PGO, nie wpływa bezpośrednio ani pośrednio na bioróżnorodność na obszarach chronionych przyrodniczo. Wprowadzane substancje do powietrza nie mają znaczącego wpływu na bioróżnorodność na obszarach chronionych zlokalizowanych w dalszej odległości do zakładów. Do wód powierzchniowych nie są uwalniane ze ściekami substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, co potwierdzają wykonywane regularnie badania ścieków oraz wód poniżej i powyżej zrzutu ścieków. Wody opadowe przed zrzutem do rzeki są podczyszczane w separatorze, a niewielka ilość ścieków przemysłowych pochodzących od innych podmiotów jest poddana neutralizacji i również nie zawiera w składzie substancji szczególnie szkodliwych.

Działalność zakładów Grupy nie jest prowadzona na terenie lub w pobliżu występowania gatunków ujętych w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i jej Zasobów oraz na krajowych listach gatunków chronionych z siedliskami występującymi na obszarach podlegających oddziaływaniu organizacji siedlisk chronionych i zrewitalizowanych.

### Polityka środowiskowa

Grupa PGO ma na uwadze wpływ, jaki wywiera na środowisko naturalne. Prowadzimy działalność w oparciu o zasadę polityki zrównoważonego rozwoju, zakładającą świadome i odpowiednio ukształtowane relacje pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko naturalne oraz zdrowie człowieka.

Świadomi wpływu prowadzonej działalności na środowisko naturalne, staramy się działać w sposób dla niego przyjazny, realizując procesy ukierunkowane na doskonalenie metod zapobiegania negatywnym skutkom oddziaływania. Elementem strategii działalności naszych spółek jest wprowadzenie

i utrzymanie systemu zarządzania środowiskiem, zgodnego z właściwymi normami.

Traktując kwestię poszanowania środowiska jako jeden z priorytetów w swojej działalności, opieramy się na następujących zasadach:

- Prowadzenie działalności zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami dotyczącymi ochrony środowiska,
- Minimalizację odpadów technologicznych oraz prowadzenie bezpiecznej dla środowiska gospodarki odpadami poprzez optymalizację procesu produkcji, a także segregację, składowanie i przekazywanie odpadów do przerabiania lub utylizacji,
- Racjonalne gospodarowanie surowcami, w tym wodą, energią elektryczną i ciepłą,
- Minimalizację ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza,

- Uwzględnianie nowoczesnych urządzeń technologii, w tym energooszczędnych i sprzyjających ochronie środowiska przy procesach inwestycyjnych i modernizacjach,
- Edukacja pracowników i ich angażowanie do działań sprzyjających ochronie środowiska,
- Dążenie do współpracy ze sprawdzonymi dostawcami stosującymi wysokie standardy w zakresie ochrony środowiska,
- Dążenie do ograniczania ryzyka wystąpienia poważnych awarii mogących niekorzystnie wpłynąć na środowisko naturalne.

Wierzymy, że realizacja Polityki Środowiskowej służy wypełnianiu naszej misji, przyczynia się do umocnienia wysokiej pozycji rynkowej i dobrego imienia wszystkich spółek naszej Grupy oraz zwiększa naszą wiarygodność w oczach naszych interesariuszy, którzy utożsamiają nas z firmą, która w swojej działalności potrafi pogodzić najwyższą jakość swoich produktów z dbałością o środowisko naturalne.

Swoją działalność opieramy na międzynarodowych normach i standardach, takich jak ISO 14001, który jest stosowany w zarządzaniu środowiskowym. ISO 14001 pozwala zbudować System Zarządzania Środowiskowego w oparciu o tzw. podejście procesowe. Jednym z najważniejszych elementów jest uwzględnienie ciągłego doskonalenia w działaniach danej organizacji.

Polityki zostały wdrożone w grudniu 2017 roku. Rezultaty ich stosowania będą widoczne w roku 2018. Jednakże poszczególne Spółki w ramach Grupy PGO od dawna wdrażały zasady zawarte w politykach, m. in. poprzez regulacje wewnętrzne lub np. System Zintegrowanego Zarządzania.

Grupa PGO S.A. w swej działalności stosuje następujące normy ISO:

- PN-EN ISO 9001:2008
- PN-EN ISO 14001:2005
- ISO/TS 16949:2009
- PN-EN ISO/IEC 17025:2005

W 2017 roku Pioma-Odlewnia Odział Stalowa Wola przystąpił do certyfikacji systemów: PN-EN ISO 9001:2008 i PN-EN ISO 14001:2004 - według nowych norm wydanych w 2015 roku. W roku bieżącym pozostałe Spółki również planują do niego przystąpić.

Grupa PGO w roku 2017 nie poniosła żadnych kar i sankcji z powodu nieprzestrzegania prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska naturalnego.

Działalność zakładów Grupy PGO nie spowodowała degradacji środowiska w roku 2017. Zakłady również nie oddziałują na obszary chronione, zarówno w zakresie emisji do powietrza, jak i uwolnień substancji do wód lub gleby, nie mają również bezpośredniego ani pośredniego wpływu na bioróżnorodność.

# Wyniki środowiskowe

## Woda

Całkowity pobór wody według zużycia [m3]			
	wody powierzchniowe	woda miejska	Suma
Suma	21 660,00	106 563,00	128 223,00

Woda jest niezbędnym zasobem służącym do produkcji odlewów i odkuwek oraz funkcjonowania socjalnego w naszych Zakładach. W 2017 roku we wszystkich lokalizacjach Grupy PGO zostało pobrane 128 223 m<sup>3</sup> wody z:

- Sieci miejskiej,
- Wód powierzchniowych (16,8%)

W Grupie PGO jedynie Odlewnia Żeliwa w Śremie pobiera wodę z zasobów naturalnych. Woda do celów przemysłowych jest pobierana z Jeziora Grzymiśławskiego. Pobierając wodę, Odlewnia Żeliwa Śrem nie narusza jego ekosystemu, ani bioróżnorodności.

W 2017 roku pobór wód powierzchniowych w Śremie z Jeziora Grzymiśławskiego wyniósł 21.660 m<sup>3</sup> (w tym sprzedano do Elektrociepłowni 6 013 m<sup>3</sup>). Całkowita objętość wody przetwarzanej i ponownie wykorzystywanej w obiegu zamkniętym w Odlewni Żeliwa Śrem wynosi w sumie 400m<sup>3</sup> pojemności.

Woda pobrana do celów chłodzenia wody technologicznej w Kuźni Glinik znajdującej się w obiegu zamkniętym, wynosiła w 2017 roku 12.322 m<sup>3</sup>, co stanowi 75% ogółem pobranej wody przez zakład. Ilość pobranej ogółem wody nie ingeruje znacząco w zasoby wodne istniejącego ujęcia MPGK, gdyż pobrana przez Kuźnię woda stanowi ok. 0,47% dopuszczalnego poboru z ujęcia ustalonego dla MPGK w pozwoleniu wodnoprawnym. Oprócz wyżej opisanego przykładu Spółki Grupy nie stosują wody w obiegu.

## Ścieki

Ścieki, traktowane jako zużyte ciecze, roztwory, koloidy lub zawiesiny, a także odpadowe ciała stałe odprowadzane są za pomocą rurociągów w 2017 roku wynosiły 165 312 m<sup>3</sup> i były odprowadzane do:

- Przedsiębiorstw komunalnych,
- Wód powierzchniowych, w tym jezior i rzek.

Całkowita objętość ścieków wg. jakości i docelowego miejsca przeznaczenia [m3]	
Odprowadzonych do kanalizacji	85 389,00
Odprowadzonych do wód powierzchniowych (w tym do jezior i rzek)	5528,00
Suma odprowadzonych ścieków	165 312,00

Kuźnia Glinik usytuowana w Gorlicach, odprowadza do wód powierzchniowych 74 395,00 m<sup>3</sup> ścieków, co nie zostało ujęte w tabeli, ponieważ są to ścieki opadowe i roztopowe z terenów własnych oraz ścieki opadowe, roztopowe i produkcyjne z innych przemysłowych zakładów sąsiadujących. Sama Kuźnia Glinik nie wytwarza ścieków produkcyjnych.

Zrzucona przez Spółki Grupy PGO woda nie narusza ekosystemu, ani bioróżnorodności akwenów wodnych i siedlisk których dotyczy.

### Materiały

Materiały zużywane do produkcji odlewów i odkuwek w zakładach Grupy PGO to m.in.:

- Staliwo,
- Żeliwo,
- Wkłady formierskie,
- Śrut,
- Drewno.

Wykorzystywane materiały i surowce wg masy lub objętości [Mg]	
Suma	76 941

Okolo 33% materiałów wykorzystywanych w procesach produkcyjnych spółek PGO to złom lub materiały hutnicze powstałe ze złomu.

### Energia

Spółki PGO w swoich procesach wytwórczych oraz w normalnym funkcjonowaniu zużyły łącznie wewnątrz i na zewnątrz organizacji 705 144 448,00 MJ

Zużycie energii [MJ] wewnątrz organizacji oraz na zewnątrz organizacji		
Suma	699 732 161,00	5 412 287,83

[302-4] [302-5] Rok 2017 jest rokiem bazowym, nie można zatem podać zmniejszenia konsumpcji energii oraz w jakim stopniu zmniejszyły się wymagania energetyczne sprzedawanych produktów i usług w raportowanym okresie z powodu braku istniejących zestawień.

### Emisje

Bezpośrednie emisje gazów [kg], pośrednie emisje, Emisje tlenków (...)	
Nox	18 112,63
Sox	8 514,31
Pyły (PM)	54 879,08
LZO	31 308,40
Inne	255,61
co2	10 390 296,53

Na terenie zakładów Grupy nie są wykorzystywane i stosowane instalacje do redukcji gazów cieplarnianych. Przedstawiony raport jest pierwszym, który sporządza Grupa PGO, 2017 jest rokiem

bazowym. Zakłady z naszej Grupy nie produkują, nie przewożą, ani nie wywożą substancji zubożających warstwę ozonową.

## Odpady

Całkowita waga odpadów [Mg]	
niebezpieczne	53,0
inne niż niebezpieczne	35 802,0
suma odpadów	35 855,0

Grupa PGO w roku 2017 nie importowała, eksportowała, ani nie przetwarzała odpadów niebezpiecznych. Nie przemieszcza także transgranicznie odpadów niebezpiecznych. Całkowita waga transportowanych odpadów uznanych za niebezpieczne wyniosła w 2017 roku 53 ton.

Spółki Grupy PGO prowadzą działalność tak, aby nie przekraczać dopuszczalnych norm emisji gazów, pyłów do powietrza, prawidłowo postępują z wytwarzanymi odpadami i przekazują je uprawnionym firmom do przetworzenia. Gospodarka ściekowa jest prowadzona zgodnie z warunkami udzielonego pozwolenia wodnoprawnego i nie stwarza zagrożenia dla celów środowiskowych.

Jako przykład inwestycji realizowanych w ramach polityki środowiskowej można wskazać program realizowany w Kuźni Glinik, gdzie od 2012 r., przeprowadzono liczne inwestycje, które przyczyniły się do ograniczenia jej negatywnego wpływu na środowisko. Zrealizowano następujące rodzaje przedsięwzięć:

- termomodernizacja budynku biurowo-socjalnego przyległego do głównej hali produkcyjnej Kuźni oraz adaptacja części hali magazynu stali i krawalni na Wydział Matrycowni,
- wykorzystanie ciepła odpadowego ze spalin z procesów nagrzewania stali do celów ogrzewania ciepłej wody,
- wykonanie nowej stacji chłodzenia wody technologicznej, która zastąpiła poprzednią nieefektywną stację, co miało wpływ na zmniejszenie zużycia wody przez zakład,
- wytwarzanie sprężonego powietrza w nowej stacji i likwidacja starej energochłonnej stacji sprężarek,
- wyposażenie wszystkich stanowisk pyłotwórczych w nowoczesne urządzenia filtrujące powietrze,
- działania w zakresie minimalizacji zużycia gazu ziemnego w procesach grzewczych, poprzez likwidację wyeksploatowanych pieców i zastąpienie kilku pieców piecami nowoczesnymi oszczędzającymi pobór gazu i energii, co spowodowało zmniejszenie zużycia godzinowego gazu na jednostkę nagrzewanej stali i w sposób analogiczny przyczyniło się do zmniejszenia ilości spalin emitowanych do środowiska.



PRACOWNICY

# Etyka w pracy

---

Działanie zgodnie z zasadami etyki jest wbudowane w kulturę organizacyjną Grupy PGO. Nie posiadamy jeszcze w pełni sformalizowanego kodeksu etycznego, niemniej jednak uczciwość w prowadzonej działalności, dobre zarządzanie, bezpieczeństwo, tolerancja, odpowiedzialność i szacunek to zasady, którymi kierujemy się w naszej codziennej pracy zawodowej. Z końcem 2017 zostało wdrożonych szereg polityk cząstkowych, które są w trakcie implementacji. W sytuacji naruszenia norm etycznych, obowiązkiem pracownika jest poinformowanie bezpośredniego przełożonego, który ma obowiązek podjąć dalsze kroki zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w Grupie PGO.

Wśród tych polityk znalazły się

- Polityka przeciwdziałania korupcji,
- Polityka praw człowieka,
- Polityka różnorodności,
- Polityka personalna,
- Polityka społeczna i środowiskowa.

## Polityka przeciwdziałania korupcji

PGO S.A. oraz wszystkie spółki Grupy PGO poprzez **politykę przeciwdziałania korupcji** zobowiązują się do prowadzenia działalności opartej na szczerości, uczciwości, zaufaniu i odpowiedzialności. Oznacza to, że Grupa i jej pracownicy mają obowiązek przestrzegać wszystkich obowiązujących przepisów antykorupcyjnych w krajach, w których prowadzona jest działalność.

Korupcja i łapówkarstwo stanowią przestępstwo karne, tak w odniesieniu do samego pracownika, jak i jego pracodawcy. Grupa PGO dokłada starań dla zapobiegania, przeciwdziałania i wykrywania łapówkarstwa oraz innych korupcyjnych praktyk biznesowych. Reputacja Grupy, wiarygodność i etyka postępowania w biznesie, mają ogromne znaczenie i są wynikiem wieloletniej pracy wszystkich pracowników. Jest to jedno z najważniejszych aktywów Grupy o ogromnym znaczeniu strategicznym dla jej działalności. Grupa PGO przyjęła zasadę 'zero tolerancji' wobec naruszeń niniejszej polityki. Zarząd Spółki odpowiada za nadzór nad niniejszą polityką w Grupie PGO.

Zasady zawarte w niniejszym dokumencie obowiązują wszystkich pracowników oraz współpracowników (niezależnie od faktycznej nazwy stanowiska pracownika lub formy zatrudnienia), zatrudnionych w spółkach Grupy PGO. Grupa PGO nie toleruje i nie będzie tolerowała korupcji. Tego samego oczekuje od pracowników oraz współpracowników. Zgodnie z zasadą "zero tolerancji dla korupcji", Grupa PGO nie dopuszcza wyjątków od zaleceń i zakazów zawartych w niniejszej Polityce.

## Polityka praw człowieka

Polityka Grupy PGO dotycząca praw człowieka określa zasady działań i zachowań, związanych z prawami człowieka mających na celu stworzenie środowiska, w którym prawa człowieka są

szanowane oraz zapobieganie sytuacjom, w których nasze działania bezpośrednio lub pośrednio naruszałyby prawa człowieka.

Polityka obowiązuje wszystkich pracowników PGO S.A. oraz spółek Grupy Kapitałowej. Jej założenia i zasady są także propagowane wśród podwykonawców i dostawców w ramach łańcucha dostaw oraz innych interesariuszy Grupy.

### Polityka różnorodności

Grupa PGO w polityce różnorodności kieruje się zasadami równego traktowania oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, a różnorodność i otwartość to wartości stanowiące fundament zarówno działań biznesowych Spółki, jak i jej polityki zatrudniania.

Celem stosowanej w Spółce **polityki różnorodności** jest upowszechnianie równego traktowania i różnorodności, tworzenie w miejscu pracy atmosfery i kultury organizacyjnej, która zapewnia szacunek dla różnorodności i polityki równego traktowania. W jej ramach bierze się pod uwagę różne zdania i nie wyklucza nikogo, co wpływa na większą efektywność działania, lepszą współpracę z kontrahentami i otoczeniem społecznym. Prowadzi również do budowania pozytywnych relacji i w konsekwencji pozwala m.in. na osiągnięcie celów biznesowych.

Polityka różnorodności wpisuje się w strategię zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności biznesu, która stanowi część strategii rozwoju Grupy.

W swojej działalności Grupa PGO w ramach polityki różnorodności kieruje się wartościami takimi jak:

- szacunek do ludzi będący stałą postawą, którą okazujemy każdemu człowiekowi oraz traktowanie go z należytą godnością,
- wiarygodność, którą rozumiemy jako dotrzymanie podjętych zobowiązań i rzetelność w postępowaniu w oparciu o wartości, dzięki którym budujemy zaufanie pomiędzy pracownikami oraz do organizacji którą tworzymy.

### Polityka personalna

Spółceństwo PGO budujemy na wspólnie wypracowanych wartościach, które pielęgnowane tworzą zespoły trwałe, nastawione na wspólny sukces oraz stabilne warunki pracy.

PGO dąży do długoletniej współpracy, która przynosi obopólne korzyści. Wprowadzenie szeregu norm regulujących kwestie pracownicze daje jasne, przejrzyste zasady współpracy.

W 2017 roku zostały przyjęte polityki: personalna, poszanowania praw człowieka, przeciwdziałania korupcji, różnorodności, społeczna oraz środowiskowa, które unormowały i uregulowały kwestie pracownicze. W 2018 roku polityki te przekują się w Kodeks Etyczny Grupy PGO.

**Polityka personalna** Grupy PGO opracowana została w oparciu o misję i wizję organizacji oraz wartości, jakimi Grupa kieruje się w prowadzeniu swojej działalności. Kształtowanie nowoczesnego przemysłu, wsparcie partnerów biznesowych i pracowników w osiągnięciu wspólnego sukcesu poprzez ciągłe doskonalenie i rozwój oraz budowanie społeczności PGO opartej na wartościach jest filozofią, która inspiruje Grupę do działania. Grupa PGO stale dąży do osiągnięcia pozycji preferowanego partnera biznesowego, ale również pożądanego pracodawcy. Polityka personalna stanowi integralną część polityki Grupy oraz jej strategii rozwoju. Polityka personalna Grupy PGO opiera się na następujących źródłach: Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie podstawowych



zasad i praw w pracy, polskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem Kodeksu Pracy oraz dokumentów wewnętrznych regulujących zatrudnienie pracowników spółek tworzących Grupę PGO.

Dodatkowo członkostwo w Koalicji na rzecz Przyjaznej Rekrutacji, daje potencjalnym pracownikom jasną instrukcję dołączenia do Grupy PGO oraz poczucie przyjaznej i sprzyjającej rozwojowi atmosfery pracy. Dodatkowo jasno wyznaczamy cele i zadania dla pracowników, zarówno tych, którzy dopiero zaczynają swoją współpracę z nami, jak i takich, którzy są w strukturze Grupy przez lata. Sukcesywnie wprowadza się również system ocen pracowniczych\* w ramach całej Grupy.

**Grupa PGO prowadzi swoją działalność zgodnie z prawem, regulacjami i zasadami etycznego biznesu.**

W roku 2017 nie było przypadku korupcji, dyskryminacji, w żadnej ze spółek wchodzących w skład Grupy PGO.

W roku 2017 nie zostały podjęte wobec Grupy PGO żadne kroki prawne dotyczące naruszeń zasad wolnej konkurencji i praktyk monopolistycznych [206-1].

W roku 2017 Grupa PGO nie płaciła żadnych kar oraz nie poniosła żadnych sankcji niefinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami, w tym dotyczących dostarczania, znakowania i użytkowania produktów i usług.

W roku sprawozdawczym 2017 Grupa PGO nie dokonywała przeglądów pod kątem poszanowania praw człowieka. Wdrożona w tym roku „Polityka poszanowania praw człowieka” pozwala na monitorowanie oraz podejmowanie działań naprawczych w przypadku ich naruszenia.

W roku 2017 nie było przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo.

W roku 2017 nie było przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi informacji i znakowania produktów i usług.

W roku 2017 Grupa PGO nie odnotowała przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnie stosowanymi kodeksami dotyczącymi komunikacji marketingowej.

W roku sprawozdawczym 2017 Grupa PGO nie uwzględniała zapisów dotyczących praw człowieka w podpisanych umowach inwestycyjnych.

W roku sprawozdawczym 2017 Grupa PGO nie realizowała szkolenia w zakresie polityk poszanowania praw człowieka oraz procedur uwzględniających aspekty praw człowieka. Szkolenia te zostały zaplanowane na rok 2018 r.

## PGO jako pracodawca

---

W naszej Grupie pracują zarówno doświadczeni pracownicy jak i osoby, które zatrudniamy na starcie ich kariery zawodowej. Uczymy się od siebie nawzajem najlepszych praktyk zarządzania. Menedżerowie Grupy dbają o integrację i motywację oraz wspieranie rozwoju kwalifikacji i ambicji zawodowych podległych Pracowników. Praca jest oparta o czytelną zasadę współpracy, normach etycznych, szacunku dla praw i godności człowieka. W obszarze zarządzania zasobami ludzkimi wdrażamy nowoczesne narzędzia (systemy ocen, program kadry zastępczej, projekty rozwojowe) i stajemy się coraz bardziej pożądanym pracodawcą na rynku. Zdajemy sobie sprawę, że większość z nas szuka nie tylko pracy, ciekawych projektów zawodowych, ale i możliwości rozwoju swoich kompetencji. Każdy pracownik może rozwijać się m.in. poprzez udział w studiach podyplomowych, szkoleniach, czy specjalistycznych kursach. Sukces PGO w dużej mierze zależy od kompetencji jej pracowników. Jako firma dążymy do utrzymania, pozyskania i rozwoju ludzi, którzy obok doświadczenia zawodowego posiadają odpowiednie kompetencje. Dbamy o rozwój wszystkich pracowników, aby osiągnąć wysoki poziom motywacji i skuteczności oraz rozwinąć ich pełen potencjał. Jesteśmy mocno zorientowani na aktywizowanie pracowników, a celem naszych działań jest nakierowanie ich na indywidualne doskonalenie, co w konsekwencji służy podniesieniu i rozwojowi ich osobistych kompetencji.



– Rok 2017 był dla Grupy PGO bardzo aktywny pod względem pozyskiwania kluczowych

kompetencji z Polski, jak i z zagranicy. Dzięki jasno określonym celom i zdefiniowanym wartościom, wiemy, jak zadbać o relacje. Szczególny nacisk położyliśmy na współpracę z lokalnymi szkołami branżowymi, średnimi oraz uczelniami wyższymi. Do pozyskiwania nowych pracowników, PGO podchodzi wielotorowo: po pierwsze dla młodego pokolenia oferuje praktyki i staże z możliwością nawiązania długofalowej współpracy, dla pracowników z wysokimi kwalifikacjami i niezwykłą wiedzą merytoryczną, tzw. Mentorów lub opiekunów, proponuje dodatkowe systemy motywacyjne. Zależy nam przede wszystkim na tym, aby nasi długoletni pracownicy, bardzo często pasjonaci – czuli się w organizacji bezpiecznie i chętnie dzielili się wiedzą oraz zdobytym doświadczeniem. Grupa PGO to firma o wyjątkowej kulturze organizacyjnej, gdzie atmosfera pracy i wzajemne relacje są równie ważne jak wyniki biznesowe. - Monika Sudół- Żukowska, Dyrektor HR w PGO S.A.

W roku 2017 w Grupie PGO pracowało 1359 osób z czego 1180 osób zatrudniano na podstawie umowy o pracę ( stan na 31.12.2017 ).

Stan zatrudnienia na koniec roku			
według typu umowy	kobiety	mężczyźni	łącznie
o pracę na czas nieokreślony	116	818	934
o pracę na czas określony	54	192	246

według lokalizacji	kobiety	mężczyźni	łącznie
powiat śremski	64	380	444
powiat piotrkowski	36	238	274
powiat gorlicki	28	268	296
Katowice	22	13	35
powiat stalowowolski	20	111	131

Całkowita liczba zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w podziale na pracowników umysłowych i pracowników produkcyjnych w podziale na płeć ( stan na 31.12.2017 ).

Według typu stanowiska	kobiety	mężczyźni	łącznie
umysłowi	123	247	370
produkcyjni	47	763	810

Nowozatrudnieni w Grupie PGO według podziału na płeć, grupy wiekowe i lokalizacje			
według wieku	kobiety	mężczyźni	łącznie
do 29 lat	17	42	59
30 – 50 lat	26	93	119
od 51 lat	1	30	31
<b>ogółem</b>	<b>44</b>	<b>165</b>	<b>209</b>
Katowice	15	10	25
Powiat gorlicki	3	43	46
Powiat śremski	12	46	58
Powiat stalowowolski	2	27	29
Powiat piotrkowski	12	39	51

W 2017 roku zatrudniono 209 nowych osób. Wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników w stosunku do całości: wynosi 17,7\*

*\*wskaźnik zatrudnienia nowych pracowników wyliczany jest w następujący sposób: (liczba pracowników nowozatrudnionych/liczba wszystkich pracowników pracujących w Grupie na dzień 31.12.2017 r. zatrudnionych na umowę o pracę)\*100%.*

Rotacja pracowników w Grupie PGO według podziału na płeć, grup wiekowych i lokalizacji			
według wieku	kobiety	mężczyźni	łącznie
do 29 lat	3	17	20
30 – 50 lat	18	72	90
od 51 lat	6	53	59
<b>ogółem</b>	<b>27</b>	<b>142</b>	<b>169</b>

Katowice	3	3	6
Powiat gorlicki	1	25	26
Powiat śremski	6	40	46
Powiat stalowowolski	11	34	45
Powiat piotrkowski	6	40	46

Wskaźnik rotacji pracowników w całej Grupie PGO w 2017 roku wyniósł 14,3 %\*

*\*wskaźnik rotacji pracowników wyliczany jest w następujący sposób: (liczba pracowników zwolnionych /liczba wszystkich pracowników zatrudnionych na dzień 31.12.2017 r. zatrudnionych na umowę o pracę)\*100%.*

Procent osób należących do organów nadzoru organizacji w podziale na płeć i grupy wiekowe	
kobiety	12
mężczyźni	88
do 29 lat	0
30-50 lat	82
od 51 lat	18

W Spółkach należących do Grupy PGO: Odlewni Żeliwa Śrem, Pioma- Odlewnia oraz Kuźni Glinik, wszystkie regulacje, dotyczące systemu wynagradzania i ochrony prawnej spisane są w Zakładowych Układach Zbiorowych Pracy (ZUZP) oraz innych regulacjach wewnętrznych. ZUZP objętych jest 100% pracowników tych Spółek. W centrali PGO w Katowicach oraz w Pioma- Odlewnia oddział w Stalowej Woli, obowiązują odrębne Regulaminy Pracy oraz Regulaminy wynagradzania. W przypadku Zarządów Spółki to Rada Nadzorcza ustala zasady ich wynagradzania, które określają odrębne Regulaminy.

Grupa PGO prowadzi politykę adekwatnego wynagradzania poprzez prowadzenie benchmarków rynkowych na poziomie województw. Przynajmniej raz w roku prowadzimy negocjacje ze związkami zawodowymi w sprawie wzrostu wynagrodzeń. Polityka wynagradzania w Grupie PGO nie różnicuje pracowników ze względu na płeć, wiek czy pochodzenie. Wynagrodzenie zasadnicze naszych wszystkich pracowników, musi zawierać się w określonych widełkach płacowych, widełki określone zostały w ZUZP oraz w Regulaminie wynagradzania. Ustalając indywidualny poziom wynagrodzenia uwzględniamy takie kryteria jak posiadane przez pracownika kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.

Grupa PGO zapewnia swoim pracownikom dostęp do pakietu świadczeń socjalnych, obejmujący m.in.

- dofinansowanie do wypoczynku pracownika,
- dofinansowanie do wypoczynku dzieci pracowników (kolonie, obozy),\*
- bezzwrotne zapomogi losowe – bezzwrotna pomoc w sytuacji wystąpienia nagłych zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, chorób pracownika lub członka rodziny,
- dodatki świąteczne (paczki, bony),
- dofinansowania do szkoleń korekcyjnych\*.

## Dodatkowe świadczenia i benefity

Pracownicy spółek mogą korzystać również m.in. z:

- Programu emerytalnego (PPE)\*
- Dodatkowego ubezpieczenia na życie\*

*\*Programy występują w wybranych lokalizacjach.*

W Grupie PGO, Pracowniczy Program Emerytalny „Pogodna Przyszłość”, funkcjonuje od lipca 2006r. w Odlewni Żeliwa ŚREM w Śremie. Aktualnie z programu PPE, korzysta 225 osób na warunkach określonych w Zakładowej umowie emerytalnej. Podstawowe składka opłacana jest przez pracodawcę. Program Emerytalny jest całkowicie dobrowolnym programem, przeznaczonym dla pracowników, którzy chcą dodatkowo powiększyć swoją emeryturę. Każdy pracownik, który zdecyduje się przystąpić do programu, będzie miał opłacaną przez Pracodawcę składkę, która zgodnie z decyzją podjętą przez przystępującego do Programu, będzie inwestowana przez firmę zarządzającą aktywami PPE, według wybranych wariantów.

Każdy pracownik ma możliwość skorzystania w dogodnym dla siebie terminie z urlopów macierzyńskiego oraz tacierzyńskiego.

<b>Pracownicy na urloпах macierzyńskich i tacierzyńskich w Grupie PGO</b>	
Liczba pracowników uprawnionych do skorzystania z urlopu macierzyńskiego i tacierzyńskiego	
kobiety	3
mężczyźni	22
Liczba pracowników, którzy skorzystali z urlopów macierzyńskich i tacierzyńskich	
kobiety	3
mężczyźni	8
Liczba pracowników, którzy powrócili z urlopów macierzyńskich i tacierzyńskich	
kobiety	0*
mężczyźni	8

*\*w trakcie trwania urlopu*

## Rozwój kompetencji

Grupa PGO kładzie nacisk nie tylko na wyniki finansowe, ale również na szeroko rozumiany rozwój pracowników. Zdajemy sobie sprawę, że pracownicy są najistotniejszym zasobem dla organizacji, gdyż to właśnie wiedza, poparta doświadczeniem, umiejętności i kompetencje naszych pracowników decydują o naszym sukcesie. Każdy pracownik powinien być odpowiednio przygotowany, znać i rozumieć swoje obowiązki oraz rolę, jaką pełni w przedsiębiorstwie. Kluczowe również są kompetencje oraz przyjmowanie odpowiedzialności za wykonywane zadania. W PGO chcemy dawać tę możliwość pracownikom i umożliwiać im rozwój własnych umiejętności i wiedzy.

W ramach realizacji strategii na lata 2017 – 2020, Grupa zainwestowała w rozwój kompetencji pracowniczych na wielu płaszczyznach. Począwszy od kompetencji menedżerskich niezbędnych do realizacji celów strategicznych, po szkolenia odpowiadające potrzebom poszczególnych grup pracowników, w tym umiejętności z zakresu sprzedaży, kadr i płac, języków obcych, czy też

nabywania uprawnień technicznych. W proponowanych szkoleniach wzięli udział pracownicy różnych wydziałów od produkcyjnych po Zarządy poszczególnych Spółek z Grupy.

Grupa PGO stawia jasne cele i zadania swoim pracownikom. W przypadku kadry managerskiej oraz działu handlowego cele określone są kwartalnie, w przypadku kadry managerskiej wyższego szczebla, cele określone są z góry na cały rok.

Aktualnie system ocen dla pracowników fizycznych został uruchomiony tylko w Kuźni Glinik, oceny dla pracowników produkcyjnych przeprowadzane są raz w roku. W 2017 roku odsetek ocenionych pracowników wyniósł 76 %, z czego 3 % stanowią kobiety a 97 % mężczyźni. W podziale na grupy: 4 % kadra kierownicza, 12 % stanowiska administracyjne i 84 % stanowiska pośrednio i bezpośrednio produkcyjne.

Realizując program rozwoju kompetencji managerskich na wszystkich szczeblach zarządzania, celem Grupy PGO jest podniesienie skuteczności wprowadzania zmian w organizacji, budowanie świadomej motywacji pracowników, zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji wizji i celów poprzez świadome kierowanie, wsparcie dialogu między kadrą kierowniczą a pracownikami oraz wzmocnienie pozycji preferowanego pracodawcy poprzez budowę pozytywnego wizerunku zarówno organizacji, jak i przełożonego. W 2017 roku udział w szkoleniach managerskich wzięło 45 pracowników.

Dla wzmocnienia wizerunku PGO jako pewnego i silnego partnera biznesowego, ważny jest również rozwój działu handlowego, a co za tym idzie budowanie jego kompetencji w zakresie tworzenia i utrzymywania długotrwałych relacji z klientami. W szkoleniach sprzedażowych w 2017 roku wzięło udział 46 pracowników.

W każdej lokalizacji prowadzone są kursy językowe, dofinansowane przez pracodawcę. Każdy pracownik może wyrazić chęć udziału w szkoleniach. W 2017 roku prowadzone były zajęcia w językach angielskim oraz niemieckim. Wzięło w nich udział 42 pracowników.

Realizując założenia strategii Grupy PGO, kładziemy szczególny nacisk na szkolenia techniczne naszej kadry. Jesteśmy pewni, że dofinansowanie studiów podyplomowych, szkoleń z obsługi oprogramowania, m.in. Geomagic Design X czy CRYSTAL REPORTS przybliżają nas do bycia partnerem biznesowym pierwszego wyboru. W 2017 roku w szkoleniach podnoszących kompetencje techniczne wzięło udział 45 pracowników. Stwarzamy również możliwość pozyskania dodatkowych uprawnień technicznych, tj. uprawnienia na wózki widłowe, suwnice, czy też dodatkowe uprawnienia energetyczne.

<b>Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę, w podziale na płeć*</b>	
kobiety	19,4
mężczyźni	13,1

*\*podany wskaźnik dotyczy szkoleń managerskich, sprzedażowych, technicznych oraz językowych. Liczba godzin przypadająca średnio na jednego pracownika zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w ramach Grupy PGO w 2017 roku.*

## Stypendia i staże

Program stażowy "We Shape Your Future" skierowany jest do studentów ostatnich lat studiów oraz absolwentów, którzy zdecydowali się związać swoją karierę zawodową z Grupą PGO.

Celem programu jest pomoc w zdobyciu wiedzy praktycznej oraz teoretycznej z zakresu odlewnictwa i kuziennictwa pod okiem najlepszych specjalistów oraz osobistego mentora, który zawsze służy radą i pomocą. Zapewniamy 3 miesięczny, płatny staż w jednej ze spółek należących do Grupy PGO (Pioma Odlewnia w Piotrkowie Trybunalskim i Stalowej Woli, Odlewnia Żeliwa Śrem, Kuźnia Glinik w Gorlicach), dajemy możliwość uczestnictwa w szkoleniach wewnętrznych, poznania praktycznych aspektów pracy w odlewni lub kuźni oraz realną szansę dalszego rozwoju oraz zatrudnienia w strukturach Grupy PGO.

W 2017 roku w programie wzięło udział 11 stażystów, z czego 4 osoby znalazły zatrudnienie w Spółkach Grupy PGO: 2 w Kuźni Glinik, 1 w OŻ Śrem, 1 w Pioma- Odlewnia, 1 w PGO S.A.

W 2017 roku w Grupie PGO nie odnotowano przypadków dyskryminacji. [406-1]

W roku 2017 Grupa PGO S.A. nie zidentyfikowała przypadków pracy dzieci w swoich Spółkach.

## BEZPIECZEŃSTWO

Grupa PGO kładzie szczególny nacisk na bezpieczne warunki pracy, respektując wszystkie prawne zobowiązania. Naszym celem jest zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa pracy i warunków zatrudnienia. Zarządzamy ryzykiem pracowniczym w taki sposób, aby zminimalizować do minimum możliwość wystąpienia wypadków w pracy oraz nie naruszać przepisów prawa krajowego i międzynarodowego związanego z pracownikami.

Zapewnienie pracownikom bezpieczeństwa i zdrowia jest naszym nadrzędnym celem. Rozszerzamy przy tym definicję BHP na wszelkie działania, które przyczyniają się do kompleksowego dobrostanu w miejscu pracy. Zapewniamy niezbędne środki do realizacji wyznaczonych celów oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń, zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym.

Z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności i narażenie pracowników na szereg zagrożeń naturalnych i technicznych, a także na szkodliwe i uciążliwe czynniki środowiska pracy, Spółka w sposób szczególny dba o zapewnienie bezpieczeństwa stosując profilaktykę adekwatną do zagrożeń.

Kierownictwo Spółki podejmuje działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy. Zapewnia niezbędne środki do realizacji wyznaczonych celów oraz eliminacji potencjalnych zagrożeń, zapobiegania wypadkom i chorobom zawodowym.

W zakładach produkcyjnych należących do Grupy PGO powoływana jest Komisja ds. BHP, w skład której wchodzi pracownik służby BHP, przedstawiciele Związków Zawodowych oraz Zakładowy Społeczny Inspektor Pracy jako przedstawiciel załogi. Komisja zbiera się raz na 3 miesiące i omawia bieżące sprawy związane z BHP. Ewentualne zalecenia są przedstawiane Zarządowi.

Przed dopuszczeniem do pracy pracownik podlega szkoleniu wstępnemu w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, podlega także szkoleniom stanowiskowym

i okresowym. Wszyscy pracownicy z Grupy PGO informowani są o ryzyku zawodowym. Kwestie związane z ochroną zdrowia i bezpieczeństwem w spółkach w ramach Grupy, ujęte są w regulaminach pracy i zakładowych układach zbiorowych.

Pracodawca dostarcza odzież i obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej oraz osobistej, bez której pracownicy nie mogą zostać dopuszczeni do pracy. Zapewnia pracownikom środki higieny osobistej, których ilość i rodzaje powinny być dostosowane do rodzaju i stopnia zanieczyszczenia ciała przy określonych pracach oraz posiłki profilaktyczne.

W ramach Spółek Grupy PGO, wdrożony został zgodnie z prawem, system zasad dotyczących rejestrowania i zgłaszania danych dotyczących wypadków.

1. Poszkodowany pracownik lub świadek zgłasza wydarzenie bezpośrednio przełożonemu,
2. Bezpośredni przełożony przekazuje informację służbom BHP,
3. Powołany zespół powypadkowy sporządza i zatwierdza dokumentację powypadkową, którą otrzymuje poszkodowany oraz właściwy inspektor pracy,
4. Wypadek rejestruje się w rejestrze wypadków lub karcie wypadku,
5. Sporządza się statystyczną kartę wypadku GUS.

W sytuacji, gdy ma miejsce wypadek ciężki, zbiorowy lub śmiertelny protokół powypadkowy doręcza się właściwemu inspektorowi pracy.

W 2017 r. na terenie naszych zakładów produkcyjnych stwierdzono 30 zdarzeń zakwalifikowanych jako wypadki przy pracy, w związku z którymi odnotowano 1725 dni absencji pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

Wskaźnik częstotliwości wypadków	
Pioma Odlewnia	7,3
Odlewnia Żeliwa Śrem	27
Pioma Odlewnia oddział Stalowa Wola	38,2
Kuźnia Glinik	37
Katowice	0
Ogółem	25,4

Wskaźnik częstotliwości wyliczona na podstawie wzoru

$$W^{\text{częstości}} = \frac{\text{Liczba wypadków (poszkodowanych)}}{\text{Liczba pracujących}} \times 1000$$

W roku 2017 nie stwierdzono w ramach Grupy wypadku śmiertelnego.

Pracownicy Spółek Grupy PGO mogą być narażeni na choroby zawodowe takie jak:

- pylica płuc,
- ubytek słuchu typu ślimakowego,
- zespół wibracyjny - postać mieszana: naczyniowo-nerwowa oraz kostno-stawowa,
- narażenie na hałas ponadnormatywny - zawodowa utrata słuchu (kował).



A large white sail is the central focus, featuring the word 'ODPOR' (Resistance) written twice in large, red, stylized letters. The sail is attached to a boat's rigging, with various ropes and pulleys visible. The background is a clear blue sky with a hint of sunset or sunrise in the lower-left corner. The overall mood is one of resilience and community.

ODPOR  
ODPOR

DZIAŁANIA  
SPOŁECZNE

## Kierunki działań społecznych

---

Spółeczna odpowiedzialność spółek Grupy PGO nie jest pojęciem nowym. Jest filozofią towarzyszącą nam na przestrzeni lat, inspirującą do działania i odnajdującą swoje odzwierciedlenie w misji naszej Grupy. Rozumiemy ją jako wiarę w posiadanie realnego wpływu na teraźniejszość oraz przyszłość intelektualną nas i naszych pokoleń, na kształt naszego otoczenia oraz przyszłość nowoczesnego przemysłu. Angażując się w budowanie i utrzymanie dobrych relacji, we wzajemne przekazywanie pozytywnych wartości, wspólnie dążymy do wielostronnego sukcesu, który pozwala rozwijać się nam i skupionym wokół PGO społecznościom.

---



*Odpowiedzialność to przede wszystkim dbałość - o ludzi, relacje, otoczenie. W sferze działania odpowiedzialność to aktywność na rzecz pozytywnych zmian i zaangażowanie w kształtowanie lepszej przyszłości. Jako Grupa PGO i jako jej pracownicy, staramy się być blisko społeczności, w których żyjemy. Poczucie przynależności do firmy, wspólnoty z lokalnymi społecznościami nie jest nam obce. Wspieramy siebie nawzajem, wspieramy lokalne jednostki, takie jak szkoły, szpitale, służby ratunkowe. Pomagamy, bo chcemy. Jednostkowo, wspólnie i wraz z lokalnymi partnerami. – Ewelina Neska, kierownik marketingu PGO S.A.*

---

Z końcem roku 2017 Grupa PGO formalnie przyjęła stosowane wcześniej zasady dobrego współzycia społecznego w formie **polityki społecznej**, która opiera się m.in. na Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, Celach Zrównoważonego Rozwoju<sup>1</sup>, Deklaracji Międzynarodowej Organizacji Pracy w sprawie podstawowych zasad i praw w pracy, polskiego prawa, ze szczególnym uwzględnieniem idei społecznej odpowiedzialności.

Polityka została opracowana w korelacji z misją i wizją naszej Grupy. Jej głównymi cechami są budowanie i umacnianie relacji oraz inspirowanie do pozytywnych zmian zarówno w obrębie Grupy, jak i otoczeniu, w którym funkcjonuje. Do pozostałych celów należą:

- podkreślenie wagi przykładanej do społecznej odpowiedzialności biznesu, która buduje wartości dla firmy i jej pracowników, otoczenia biznesu, społeczeństwa, środowiska,

---

<sup>1</sup> *Cele Zrównoważonego Rozwoju (ang. Sustainable Development Goals – SDGs) zostały przyjęte w ramach Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030. Agenda zawiera 17 celów wraz z powiązanimi 169 zadaniami, które mają zostać osiągnięte przez świat do 2030 roku. Cele obejmują szeroki zakres wyzwań, takich jak ubóstwo, głód, edukacja, zmiany klimatu, równość płci, zdrowie i sprawiedliwość społeczna.*

- podkreślenie współzależności między Grupą PGO a społecznościami lokalnymi i społeczeństwem,
- podkreślenie empatii oraz wykraczania poza oczekiwania grup interesariuszy,
- otwarcia na potrzeby, istotę dialogu społecznego i poszukiwania szans wspólnego rozwoju,
- pogłębienie relacji z Fundacją TDJ<sup>2</sup>, wsparcie wspólnych inicjatyw,
- wykorzystanie synergii wspólnych działań wraz ze spółkami portfelowymi Grupy PGO.

Działania społeczne Grupy PGO w głównej mierze skupiają się na rozwoju pracowników, promocji młodych talentów oraz wsparciu społeczności lokalnych. Poprzez tworzenie programów skierowanych do pracowników i ich rodzin, współudział w akcjach charytatywnych, stajemy się ważną częścią społeczności, w której funkcjonują nasze spółki.

Grupa PGO rozwija kapitał intelektualny pracowników, wspomaga społeczności lokalne poprzez partnerstwo w akcjach pomocowych i mających wpływ na rozwój regionu, wolontariat pracowniczy oraz poprzez sponsoring sportu i wspieranie kultury. Działania PGO skupiają się zatem w obszarach:

- Rozwój
- Kultura i sport
- Promocja zdrowia

## Rozwój

### Jesteśmy organizacją uczącą się

Stawiamy na rozwój kompetencji pracowników, bo to jest właśnie największy potencjał naszej Grupy. Organizujemy i dalej zamierzamy organizować cykle szkoleniowe, finansujemy pracownikom studia podyplomowe.

Podajemy współpracę z uczelniami, aby dzielić się wiedzą na temat realnych potrzeb biznesu. Staramy się aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu rzeczywistości szkolnej i akademickiej poprzez wspieranie rozwoju i reaktywację kierunków związanych z odlewnictwem i obróbką plastyczną metali. Wykorzystujemy szansę na nawiązywanie i zacieśnianie współpracy ze środowiskami naukowymi na różnych poziomach. Pozwala nam to na ciągły rozwój w dwóch zasadniczych obszarach: przenoszenie wypracowanych przez naukowców rozwiązań na grunt komercyjnej działalności oraz rozwój obecnych pracowników i poszukiwanie nowych talentów.

W ramach współpracy z Politechniką Śląską w Gliwicach, od dwóch lat PGO patronuje studiom podyplomowym - Inżynierii Procesów Odlewniczych i Obróbki Plastycznej. Pierwsze prace dyplomowe,

Studia podyplomowe wyróżnione zostały Certyfikatem i Znakiem „Studia z Przyszłością” oraz Certyfikatem Nadzwyczajnym „Laur Innowacji” w II Edycji Ogólnopolskiego Konkursu i Programu Akredytacji „Studia z Przyszłością” (2017) przez Fundację Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego.

<sup>2</sup> Ideą Fundacji TDJ jest udzielanie wsparcia dzieciom i młodzieży poprzez inwestowanie w ich proces edukacji, tak aby dawać szansę na możliwie najlepsze wykształcenie przyszłych pokoleń.

które powstały w ramach studiów stały się realnymi projektami i już doczekały się wdrożeń w naszych spółkach. PGO współpracuje również z Politechniką Rzeszowską, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie czy Politechniką Częstochowską.

Współpraca odbywa się również na wielu innych płaszczyznach, takich jak: udział w uczelnianych Targach Pracy, Dniach Otwartych, Konferencjach, a przede wszystkim – uczestnictwie jednostek naukowych w naszych pracach badawczych.

Wspólne działania Grupy PGO w obszarze edukacji ze społecznościami lokalnych polegają m.in. na wspieraniu kształcenia w systemie dualnym. Gwarantujemy uczniom praktyki i fundujemy stypendia dla uczniów. Chcemy dać szansę młodzieży z małych miejscowości i przyległych obszarów wiejskich, dla których stanowi to niezaprzeczalny atut przy wyborze kierunku przyszłego kształcenia i pokonywaniu trudności finansowych z nim związanych.

Pierwsza klasa patronacka powstała w ZSP nr 2, w Piotrkowie Trybunalskim w roku szkolnym 2017/2018. W ramach promocji nowoczesnego kształcenia zawodowego, Pioma-Odlewnia objęła patronatem klasę OPERATOR MASZYN I URZĄDZEŃ ODLEWNICZYCH.

W 2017 roku PGO podpisało także listy intencyjne z ZSZ im. Św. Jadwigi Królowej w Bieczu oraz z ZSP im. Powstańców Wielkopolskich w Śremie.

W Gorlicach, Kuźnia Glinik również współuczestniczy w kreowaniu nowoczesnego szkolnictwa zawodowego. Dzięki nawiązaniu współpracy z Zespołem Szkół Zawodowych im. Św. Jadwigi Królowej w Bieczu podejmuje wspólne inicjatyw w zakresie działalności edukacyjnej, doradczej, promocyjnej, polegające na organizowaniu oraz realizacji przedsięwzięć mających na celu rozwój szkolnictwa zawodowego oraz propagowania nowoczesnych rozwiązań technicznych w systemie kształcenia zawodowego. Uatrakcyjnieniem oferty jest realizowany w Kuźni Glinik Sp. z o.o. program praktyk.

Przy wspieraniu edukacji dzieci i młodzieży mamy dobre wzory. Jesteśmy częścią TDJ. TDJ dzieli się swoimi sukcesami inwestując w wiedzę oraz potencjał ludzki. W tym obszarze działa Fundacja TDJ, która realizuje projekty koncentrujące się na wspieraniu edukacji i rozwoju osobistego dzieci i młodzieży.

## *Łączy nas sport*

### **PGO Biega**

W ramach promocji zdrowia oraz propagowania działań charytatywnych, został stworzony w naszej Grupie program PGO BIEGA.

Celem programu jest promowanie wśród wszystkich pracowników aktywności fizycznej, integracja (w imprezach biegowych biorą udział drużyny złożone z pracowników różnych spółek), wzmacnianie przynależności grupowej i budowanie wartości team spirit.

Biegi najczęściej wybierane przez pracowników to biegi charytatywne o różnym charakterze. Takie, których, beneficjentami są konkretni przedstawiciele społeczności lokalnych, czy też takie o ogólnopolskim lub światowym oddziaływaniu (jak Wings for Life), których celem jest wsparcie finansowe konkretnych badań klinicznych.

Spółki Grupy PGO wspierają Uczniowskie Kluby Sportowe w swoim otoczeniu, propagując tym samym aktywność fizyczną dzieci i młodzieży.

## **PGO Pływa**

W 2017 Grupa PGO roku zaangażowała się w promocję polskich sportów wodnych.

Jako jeden ze sponsorów największych rangą mistrzostw jachtów morskich organizowanych w Polsce „Dr Irena Eris ORC European Championship Gdańsk 2017”, mieliśmy szansę realizacji misji społecznej polegającej na przyczynianiu się do rozwoju tej dziedziny sportu na terenie naszego kraju.

PGO jest także sponsorem drużyny PGO Good Speed Sailing Team, doświadczonego zespołu kierowanego przez kapitana Łukasza Trzcńskiego. Na koncie załogi znajduje się sześć zwycięskich regat w 2016 roku, w tym tytuł mistrzów Polski ORC 2017.

- Żeglarstwo to sport, który uczy pokonywać własne słabości, a także wykorzystywać na swoją korzyść takie przeciwności, jak wiatr czy siła fal. Wspólny start pod żaglami pokazuje, że sukces zależy od perfekcyjnego połączenia wszystkich niezbędnych elementów – doświadczonego kapitana, zgranej załogi, wysokiej jakości sprzętu i wsparcia sponsorów. Jesteśmy niezwykle wdzięczni PGO za włączenie się w projekt promocji polskiego żeglarstwa podczas jednej z największych w historii imprez żeglarskich w Polsce – mówi Manika Kwiatkowska, aktorka, członek załogi PGO Good Speed Sailing Team.

”

- Wśród pracowników PGO jest wielu entuzjastów tego wyjątkowego sportu. Dzięki wsparciu finansowemu PGO w roku 2017 nastąpiła reaktywacja klubu jachtowego w Gorlicach, którego historia sięga 44 lat wstecz. Klub skupia obecnie w swoich szeregach 20 członków, z czego większa część to pracownicy obecnej Grupy PGO oraz TDJ. W planach klubu jest wznowienie działalności szkoleniowej dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży z terenów naszego miasta i okolic. Obecnie baza sprzętowa przechodzi remont kapitalny. W roku 2018 planowana jest organizacja kursu żeglarskiego, półkolonii letniej

w formie obozu żeglarskiego dla dzieci, a także imprezy promocyjnej z okazji 45-lecia klubu przy współudziale Urzędu Miasta oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji, podczas której zostaną zaprezentowane nasze jachty oraz dorobek klubu – Marcin Zygmunt, System Developer, Dział Rozwoju Systemów IT

## Pasja i kultura

Angażując się w promocję żeglarstwa oraz zachęcając młode talenty do rozwoju swoich pasji, nasza Grupa wraz z Pomorskim Związkiem Żeglarskim ogłosiła otwarty konkurs na projekt statuetki przeznaczonej dla zwycięzców „Dr Irena Eris ORC European Championship Gdańsk 2017”.

W skład jury weszli przedstawiciele czterech Akademii Sztuk Pięknych: z Krakowa, Łodzi, Warszawy i Gdańska. Laureatką konkursu została studentka Gdańskiej ASP. Statuetki wykonane w naszej Odlewni Żeliwa Śrem zostały wręczone podczas uroczystego zakończenia zawodów w lipcu 2017 roku.



W OŻ Śrem zostały również odlane statuetki będące realizacją wizji artysty Michała Konrada Bajsarowicza, przewidziane jako nagrody dla zwycięzców polskiej rywalizacji żeglarskiej. Tu, przed wielu laty, „narodziły” się także rzeźby Magdaleny Abakanowicz.

Spektrum działalności Grupy PGO nie jest zawężone jedynie do przemysłu. Spółki PGO, które na pierwszy rzut oka dzieli przepaść od działalności artystycznej, biorą udział w tworzeniu wyjątkowych dzieł sztuki.

### Promujemy zdrowie

Działania społeczne Grupy PGO w aspekcie zdrowotnym to zarówno biegi, działania charytatywne pracowników Grupy PGO, jak i pomoc finansowa na rzecz potrzebujących. Angażowanie na rzecz społeczeństwa lokalnego to zazwyczaj oddolne inicjatywy budujące wolontariat pracowniczy na rzecz beneficjentów zewnętrznych.

### Ludzie kluczem do sukcesu

Liczą się dla nas ludzie. Myślimy zarówno o naszych pracownikach, jak i naszym otoczeniu. Z myślą o interesariuszach wewnętrznych (pracownikach i ich rodzinach) stworzone zostały inne, poza PGO Biega, programy pracownicze:

#### **Witamy w Rodzinie PGO**

Program polega na powitaniu symbolicznym prezentem (wyprawką) każde nowonarodzone dziecko pracowników spółek Grupy PGO.

Do tej pory z programu skorzystało 44 pracowników.

#### **Senat PGO**

Program aktywizujący emerytowanych pracowników Grupy PGO, którego celem jest podzielenie się wiedzą i doświadczeniem starszych, pracowników z obecnymi. W zakresie pomocy w rozwiązywaniu problemów technologicznych oraz poprzez szkolenia.

Działaniem inauguracyjnym, w grudniu 2017 r., było zorganizowanie warsztatów szkoleniowych prowadzonych przez starszych stażem, już nieaktywnych zawodowo pracowników z działem handlowym PGO.

#### **Konkurs plastyczny "Kształtujemy, malujemy"**

Grupa PGO od lat organizuje także Konkurs plastyczny "Kształtujemy, malujemy" skierowany do wszystkich dzieci pracowników zatrudnionych w strukturach spółek należących do PGO.

Celem konkursu jest umożliwienie dzieciom pracowników zaprezentowania swojego talentu, rozwój kreatywności, poszerzenie wśród dzieci wiedzy na temat branży, w której pracują ich rodzice. Prace laureatów trafiają na karty wyjątkowego kalendarza, a rozdanie nagród ma charakter imprezy integracyjnej, angażującej dzieci i rodziców.

Wszystkie programy wewnętrzne, tak jak programy zaangażowania społeczności lokalnej skierowane są do pracowników obu płci, biorą w nich udział zarówno kobiety jak i mężczyźni. Wiele inicjatyw podejmowanych przez zarząd naszej Grup Grupy kierowany jest do dzieci i młodzieży.

# ODPOWIEDZIALNY ROK 2017

## STYCZEŃ

Pracownicy Piomy-Odlewni wzięli udział w charytatywnym biegu Policz się z cukrzycą w ramach finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

## MARZEC

PGO otrzymuje Certyfikat Streły Przyjaznej Rekrutacji

## KWIECIEŃ

Zawarcie porozumienia ze Studenckim Kołem Naukowym Zastosowania Metod Sztucznej Inteligencji AI-METH Politechniki Śląskiej w sprawie pomocy finansowej do budowy łazika Marsjańskiego.

## CZERWIEC

Kuźnia Gliniek współfinansowała projekt montażu klimatyzacji na oddziale dziecięcym w Gorlicach, dzięki temu dzieci mogą dochodzić do zdrowia w komfortowych warunkach.

## WRZESIEŃ

Grupa PGO wzięła udział w Poland Business Run w Katowicach, mierząc się w biegu z innymi drużynami największych firm w regionie.

## PAŹDZIERNIK

pgo gościło na największych targach pracy Absolwent Talent Days w Łodzi, gdzie prezentowało program stażowy i ofertę miejsc pracy

## GRUDZIEŃ

W grudniu 2017 roku ukazał się pierwszy numer magazynu „Druga Strona Metalu”, półrocznika skierowanego do wszystkich pracowników Grupy, którego głównym celem jest integracja wewnętrzna pracowników.

Wraz z Grupą Famur zorganizowaliśmy zbiórkę artykułów dla Domu Samotnej Matki oraz domu dziecka w Gliwicach. Kilogramy słodyczy, zabawek, artykułów szkolnych i ubrań były niezwykłym prezentem dla wszystkich obdarowanych.

I

II

III

IV

V

VI

VII

VIII

IX

X

XI

XII

## LUTY

Pioma-Odlewnia obejmuje patronatem nowy kierunek w systemie kształcenia dualnego w ZSP r 2 w Piotrkowie Trybunalskim.

## MAJ

PGO wzięło udział w biegu Wings for Life World Run w Poznaniu, 100% zebranej kwoty zostało przekazane na badania nad rdzeniem kręgowym

## LIPIEC

Rozstrzygnięcie konkursu, zorganizowanego przez PGO, na model statuetki dla ORC Europeans Championship Gdańsk 2017 oraz odłanie zwycięskiego projektu w Odlewni Żelwa Śrem.

Wspólnie z pracownikami Grupy Famur oraz TDJ Estate połączyliśmy siły przy niezwykłym projekcie - malowaniu przychodni w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka.

## LISTOPAD

Zorganizowane w spółkach PGO Dni Dawcy Szpiku z pomocą Fundacją DKMS były świetną okazją do pogłębienia wiedzy pracowników nt. raka krwi. Dzięki naszej akcji baza DKMS'u wzbogaciła się o kolejnych 45 ochotników.

Zgodnie z tradycją, listopad był miesiącem rozstrzygnięcia konkursu plastycznego „Kształtujemy, malujemy”, organizowanego dla dzieci pracowników spółek Grupy PGO. W grudniu zaś, w okresie świątecznym, nastąpiło rozdanie nagród, którym towarzyszyły liczne atrakcje.

Warsztaty z pasją i wiedzą mające za zadanie pogłębienie istniejącej wiedzy młodych stażem pracowników i dodanie innej perspektywy pokazującej możliwości produkcyjne spółek na przestrzeni lat.

Pracownicy Grupy PGO wzięli udział w Szlachetnej Paczce, najbardziej rozpoznawalnej akcji społecznej w Polsce. W 2017 roku wsparliśmy potrzebującą rodzinę ze Śremu, przekazując na jej rzecz 15 paczek z niezbędnymi do życia artykułami oraz pieniądze na rehabilitację jednego z członków rodziny.



## O RAPORCIE

Raport zrównoważonego rozwoju Grupy PGO, będący sprawozdaniem niefinansowym, został przygotowywany po raz pierwszy. Obejmuje okres od 01.01.2017 do 31.12.2017. Rokiem bazowym jest rok 2017, dlatego nie **odnotowano zmian w stosunku do roku bazowego**. Sprawozdanie zostało sporządzone w wykonaniu obowiązku określonego w art. 49b i art. 55 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.).

Spółka PGO S.A. nie spełnia kryteriów określonych w art. 49b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i w związku z tym nie podlegała obowiązkowi sporządzenia jednostkowego raportu na temat informacji niefinansowych. Natomiast Grupa Kapitałowa PGO spełnia kryteria określone w art. 55 ust. 2b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i w związku z tym, na podstawie art. 55 ust. 2c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości sporządzony został niniejszy raport, który zostanie opublikowany na stronie internetowej PGO S.A. pod adresem: [www.pgosa.pl](http://www.pgosa.pl).

Wszystkie dane pochodzą z wewnętrznych źródeł, chyba, że opis stanowi inaczej.

Grupa PGO przy sporządzaniu raportu na temat danych niefinansowych skorzystała z przepisu art. 49b ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym jednostka przy sporządzaniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych może stosować dowolne zasady, w tym własne zasady, krajowe, unijne lub międzynarodowe standardy, normy lub wytyczne. Raport na temat danych niefinansowych Grupy PGO, został sporządzony w oparciu o własną metodologię, opartą na Standardach "GRI Sustainability Reporting Standards". Raportu nie poddano zewnętrznej weryfikacji.

Opracowana przez Grupę PGO metodologia zakłada prezentację informacji i danych niefinansowych w zakresie w jakim są one niezbędne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji jednostki oraz wpływu jej działalności na obszary opisane w raporcie. Dane te zostały pogrupowane i przypisane do następujących obszarów:

- zarządzania
- środowiskowe
- społeczne
- pracownicze
- etyczne

Metodologia wyboru zawartości merytorycznej raportu w zakresie wskaźników, oparta została o identyfikację, priorytetyzację i walidację kluczowych zagadnień w obszarze działalności firmy oraz prowadzonego biznesu.

Podstawą identyfikacji kluczowych zagadnień dla Grupy PGO, były wdrożone Polityki: Personalna, Poszanowania Praw Człowieka, Przeciwdziałania Korupcji, Różnorodności, Społeczna i Środowiskowa oraz wynikające z nich wartości, priorytety i cele, a także wnioski wynikające z dialogu z poszczególnymi grupami interesariuszy. Istotność aspektów została określona w odniesieniu do specyfiki branży obsługiwanych gałęzi przemysłu w kontekście wpływu ekonomicznego, środowiskowego oraz społecznego, zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz organizacji.

Dniem publikacji raportu jest 27 kwietnia 2018 r.

# WSKAŹNIKI

Numer wskaźnika	Tytuł wskaźnika	Strona
<b>Założenia i podstawy raportowania</b>		
102-1	Nazwa organizacji	7
102-2	Opis działalności organizacji, główne marki, produkty i/lub usług	15
102-3	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	6
102-4	Lokalizacja działalności operacyjnej	6
102-5	Forma własności i struktura prawna organizacji	6
102-6	Obsługiwane rynki	35-36
102-7	Skala działalności	11,34
102-8	Dane dotyczące pracowników oraz innych osób świadczących pracę na rzecz organizacji	52
102-9	Opis łańcucha dostaw	37-38
102-11	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności	21,41
102-13	Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach	16
102-14	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla	3
102-15	Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk	20-23,34
102-16	Wartości organizacji, kodeks etyki, zasady i normy zachowań	10,48
102-18	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi, pod najwyższy organ nadzorczy	18,22-24
102-22	Liczba i pleć członków najwyższego organu nadzorczego/zarządczego, oraz jego komitetów	53
102-40	Lista grup interesariuszy zaangażowanych przez organizację raportującą	29
102-41	Pracownicy objęci umowami zbiorowymi	55-57
102-42	Podstawy identyfikowania i selekcji interesariuszy zaangażowanych przez organizację	33
102-46	Proces definiowania treści raportu	65
102-47	Zidentyfikowane istotne tematy	65
102-50	Okres raportowania	65
102-56	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu	65
<b>Obecność na rynku</b>		
205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i działania podjęte w odpowiedzi na nie	50
<b>Tematy środowiskowe:</b>		
<b>Materiały</b>		
<b>Energia</b>		
302-1	Bezpośrednie i pośrednie zużycie energii przez organizację.	44
302-4	Ograniczenie zużycia energii	44
<b>Woda</b>		
303-1	Łączny pobór wody na jednostkę produkcji w podziale na źródła	43
303-3	Procent i łączna objętość wody podlegającej recyklingowi i ponownemu wykorzystaniu.	43
<b>Emisje</b>		
305-1	Łączne bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi.	44
305-7	Emisja związków NOx, SOx i innych istotnych związków emitowanych, do powietrza według rodzaju związku i w	44
<b>Ścieki i odpady</b>		
306-1	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca, przeznaczenia.	43
306-2	Odpady według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem.	45
<b>Zgodność z regulacjami środowiskowymi</b>		
307-1	Niezgodność z przepisami prawa i regulacjami środowiskowymi	46
<b>Ocena środowiskowa dostawców</b>		
308-1	Odsetek dostawców, którzy zostali poddani ocenie pod kątem kryteriów, środowiskowych.	37
<b>Tematy społeczne:</b>		
<b>Zatrudnienie</b>		
401-1	Łączna liczba nowozatrudnionych pracowników, odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników	52
401-2	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin	53
<b>Bezpieczeństwo i higiena pracy</b>		
403-3	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą	57
<b>Edukacja i szkolenia</b>		
404-3	Odsetek pracowników podlegających regularnym ocenom jakości pracy zatrudnienia, i przeglądowi rozwoju kariery zawodowej, według płci i kategorii	56
<b>Różnorodność i równość szans</b>		
405-1	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie	53
<b>Przeciwdziałanie dyskryminacji</b>		
406-1	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji oraz działania naprawcze podjęte w tej kwestii	49

50

CASTINGS

FORGINGS

 ŚREM  
ODLEWNIA

 PIOMA  
ODLEWNIA

 STALOWA  
WOLA

 FUGO  
ODLEW

 KUŹNIA  
GLINIK